

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти "Кам'янець-Подільський державний інститут"
Освітня програма	56580 Реабілітаційна психологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	053 Психологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти "Кам'янець-Подільський державний інститут"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	56580
Назва ОП	Реабілітаційна психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Амурова Яна Володимирівна, Табаченко Сергій Анатолійович, Корнієнко Інокентій Олексійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	01.10.2024 р. – 03.10.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://kpdі.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/VSO-REABILITATSIJNA-PSYHOLOGIYA.pdf
Програма візиту експертної групи	https://kpdі.edu.ua/2024/09/novyny/akredytatsijna-ekspertyza-osvitno-profesijnoyi-programy-os-magistr-reabilitatsijna-psyhologiya

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

За результатами роботи експертної групи, під час вивчення нормативних документів, матеріалів сайту, наданих на запит ЕГ, та онлайн-візиту було встановлено, що освітньо-професійна програма (ОП) “Реабілітаційна психологія” відповідає всім критеріям акредитації з несуттєвими недоліками, які не справляють негативного впливу на якість реалізації ОП. Мета й цілі програми узгоджуються з місією та стратегією закладу вищої освіти. ОП відповідає Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 053 “Психологія” другого (магістерського) рівня, що підтверджується аналізом її структури та змісту. Програмні результати навчання відповідають вимогам стандарту, що забезпечує комплексну підготовку здобувачів до професійної діяльності в галузі психології та реабілітаційної психології зокрема. Структура ОП передбачає формування загальних та спеціальних компетентностей, зокрема інтегральної компетентності (здатність вирішувати складні завдання у сфері психології), а також соціальних навичок. ОП надає можливості для розвитку професійних навичок через інноваційні методи психологічної допомоги та дослідницькі проекти, що відповідає вимогам стандарту. Кадровий склад програми повністю забезпечує можливість якісного навчання, підтримуючи здобувачів як в освітньому процесі, так і в дослідницькій діяльності. В ОП також передбачені можливості для академічної мобільності, що дозволяє студентам розширювати свої знання за рахунок вивчення вибіркових дисциплін в інших закладах. Програма має практикоорієнтовану спрямованість, зокрема через активне залучення студентів до реабілітаційних та консультативних практик у реальних умовах. Програма враховує актуальні наукові та професійні тенденції, а також регіональні особливості. Вона орієнтована на підготовку фахівців, які можуть надавати психологічну допомогу вразливим групам населення, що повністю відповідає потребам сучасного ринку праці. Зокрема, програма передбачає навчання роботи з клієнтами, що пережили травматичні події або мають особливі потреби, а також підготовку психологів для роботи в кризових умовах. Студенти набувають навичок роботи з реальними клієнтами під час практичної підготовки в реабілітаційних центрах та соціальних службах. Загалом, програма демонструє гнучкість та готовність до адаптації, що відповідає потребам ринку праці й сучасним науковим тенденціям. Наявність окремих зауважень до аспектів ОП не впливає на якість її реалізації. Перспективи розвитку програми включають її подальшу інтеграцію у міжнародне освітнє середовище та вдосконалення практик взаємодії зі стейкхолдерами, що може сприяти підвищенню конкурентоспроможності випускників на ринку праці.

Недоліки

Експертною групою було виявлено кілька недоліків у реалізації ОП. ОП оперує застарілими шифрами й назвами професій не враховуючи останні редакції “Класифікатора професій ДК 003:2010”. Структура програми має складнощі у логіці подання матеріалу, що втілюється у перевантаженій структурно-логічній схемі. Велика кількість зв'язків між компонентами ускладнює розуміння послідовності вивчення ОК. Це може викликати труднощі у здобувачів при відстеженні, які дисципліни є пре- або постреквізитами, що впливає на загальне розуміння навчальної траєкторії. Окрім того, у матриці відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам було виявлено неточності. Зокрема, компетенція/результат навчання, пов'язані з розробкою просвітницьких матеріалів та освітніх програм (ПР 06), недостатньо артикульовані в освітніх компонентах, які забезпечують їх засвоєння. Хоча деякі завдання спрямовані на розвиток цієї компетентності, спеціальних тем, які б безпосередньо стосувалися просвітницької діяльності, в програмі бракує. Щодо переддипломної практики - було виявлено, що вона перевантажена дослідницькими та корекційними завданнями. Вона передбачає проведення як констатувального, так і формувального етапів дослідження протягом трьох тижнів, що може створювати надмірне навантаження на здобувачів. Це потенційно може негативно вплинути на якість проведення дослідження та інтерпретації його результатів, оскільки у такий короткий термін складно якісно виконати обидва етапи. Програмі також бракує історико-культурного компоненту, що важливо для розвитку загальнокультурної компетентності здобувачів. Введення такої дисципліни дозволило б студентам краще розуміти суспільні процеси, що є важливим аспектом сучасної вищої освіти. Відсутність цього компоненту може обмежувати загальнокультурну обізнаність студентів. Окремо було виявлено недоліки за 5 критерієм, які стосуються організації контрольних заходів. Хоча програма передбачає проведення різноманітних форм контролю, експертна група зауважує на певну непрозорість у системі оцінювання: у нормативних документах, що регламентують організацію освітнього процесу, не артикульована процедура оскарження результатів підсумкових контрольних заходів (заліків, іспитів). Зазначені аспекти потребують уваги для подальшого вдосконалення програми для забезпечення її відповідності сучасним освітнім стандартам.

Рекомендації

Актуалізувати назви професій відповідно до чинного класифікатора, забезпечити наявність історико-культурного компоненту в структурі ОП, що сприятиме розширенню світогляду та підвищенню їхньої професійної компетентності випускників. виправити неточності в матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОП. Це стосується особливо програмного результату (ПР6), який передбачає розробку просвітницьких матеріалів та освітніх програм. Впровадження корекцій у матрицю сприятиме більш чіткому зв'язку між освітніми компонентами та компетенціями, що забезпечить більш послідовне та зрозуміле досягнення ПРН. Крім того, ЕГ рекомендує чітко відобразити це у тематичному плані або запровадити окремий курс для більш ефективного формування зазначеного результату навчання. Рекомендується переглянути часову структуру практичної

підготовки та передбачити проведення констатувального етапу дослідження на більш ранньому етапі навчання — у другому або на початку третього семестру. Це дозволить більш рівномірно розподілити навантаження на здобувачів. Рекомендовано удосконалити процедури оскарження результатів контрольних заходів: ініціювати перегляд внутрішніх нормативних актів, щоб включити в них чіткий алгоритм оскарження результатів підсумкового контролю, який враховуватиме інтереси всіх учасників освітнього процесу. Це сприятиме прозорості та справедливості процесу оцінювання. Також рекомендовано здійснити аудит відповідності ОП професійному стандарту “Практичний психолог (соціальна сфера)”. Це допоможе забезпечити максимальне врахування трудових функцій, що передбачені професійним стандартом, та узгодження їх з освітніми цілями, компетенціями і програмними результатами навчання. З метою покращення якості освітнього процесу рекомендується вдосконалити процес врахування позицій стейкхолдерів. Сектору моніторингу та забезпечення якості освіти рекомендується перейти від посередницької ролі до активної участі у вдосконаленні ОП. Це передбачає глибший аналіз даних, формування рекомендацій, удосконалення опитувальників. Розширення співпраці з іншими підрозділами та запровадження оцінки ефективності змін допоможуть Сектору стати важливим елементом у розвитку культури якості освіти закладу. Пропонується залучати результати опитувань до обговорення на засіданнях “Ради стейкхолдерів” та випускової кафедри. Це забезпечить більш глибоке врахування потреб ринку праці та стейкхолдерів у формулюванні цілей та результатів навчання. Додатково було запропоновано посилити міжнародний вимір ОП. Рекомендується розширити практики академічної мобільності за межі України, активно враховуючи закордонний досвід. Це дозволить здобувачам отримати міжкультурні компетентності та ознайомитися з міжнародними практиками в галузі реабілітаційної психології, що сприятиме їхньому професійному зростанню. Загалом, ці рекомендації спрямовані на вдосконалення ОП, підвищення її відповідності сучасним освітнім стандартам та потребам ринку праці, а також на поліпшення якості підготовки фахівців.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП відповідає вимогам Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 053 “Психологія” (магістр) та надає студентам необхідні інструменти для досягнення визначених стандартом результатів навчання. В ОП передбачені як загальні, так і спеціальні компетентності, які співпадають з вимогами Стандарту. Інтегральна компетентність (здатність вирішувати складні завдання у сфері психології) та загальні компетентності, такі як креативність, проведення досліджень, здатність до вирішення етичних дилем та робота у мультидисциплінарних командах, є складовою як Стандарту, так і ОП. Програмні результати навчання (ПР) в ОП відповідають результатам, визначеним у Стандарті. Структура ОК складається з ОК, релевантних до зазначених у Стандарті результатів навчання, таких як: “Методологія та організація наукових психологічних досліджень”, “Сучасні напрями консультативної роботи у реабілітаційній психології”, “Групова психотерапія по роботі з втратою” та ін. Програма формує фундаментальні та професійні навички, які потрібні для виконання професійних обов’язків психолога. ОП також передбачає розробку інноваційних методів психологічної допомоги та дослідницьких проєктів, що відповідає вимогам Стандарту щодо здатності магістра генерувати нові ідеї, самостійно проводити дослідження та презентувати їх результати, а також розробляти новітні методи допомоги у складних життєвих ситуаціях. ОП має належне кадрове та ресурсне забезпечення, що дозволяє забезпечити студентам можливість досягти всіх визначених Стандартом компетентностей і програмних результатів навчання. Таким чином, ОП забезпечує систематичну та послідовну підготовку здобувачів освіти відповідно до Стандарту, надаючи їм як теоретичні знання, так і практичні навички, необхідні для успішної професійної діяльності у галузі психології та реабілітаційної психології зокрема.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійна кваліфікація, яка регулюється професійними стандартами за цією ОП не надається, ОП враховує вимоги професійного стандарту “Практичний психолог (соціальна сфера)”, введений наказом Мінекономіки від 03.02.2021 року № 211, подібністю результатів навчання за ОП, її фокусом. Хоча спеціальна адаптація ОП під

вимоги професійних стандартів групою розробників не здійснювалася, структура ОП дозволяє реалізовувати майбутнім фахівцям такі трудові функції, як: А “Організація та надання психологічної профілактики особам, які звертаються за психологічною допомогою”, Б “Організація та надання психологічної допомоги особам різних вікових та соціальних груп серед осіб, які звертаються за психологічною допомогою”, В “Моніторинг, оцінка ефективності виконання індивідуальної програми реабілітації осіб з інвалідністю (програми психологічного супроводу особи)”.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

ОП має чітко сформульовану мету, яка безпосередньо узгоджується з місією та стратегією Інституту, визначеними в його концепції розвитку [<https://u.to/xujrIA>]. Мета ОП полягає в “підготовці висококваліфікованих фахівців у галузі реабілітаційної психології, здатних надавати психологічну допомогу клієнтам, які потребують відновлення психічних функцій та гармонізації особистості в кризових життєвих ситуаціях, таких як посттравматичний синдром, поранення, інвалідизація тощо”. Ця мета є чітко визначеною, враховує потреби суспільства, зокрема соціально вразливих груп населення, і спрямована на вирішення конкретних практичних завдань психологічної допомоги. Місія Інституту полягає у “підготовці високопрофесійних фахівців, здатних працювати в умовах ринкової економіки та соціального партнерства, зокрема з фокусом на сферу інклюзивної освіти”. ОП спрямована на підготовку фахівців, які можуть надавати психологічну допомогу соціально вразливим групам населення, включаючи осіб з інвалідністю, ветеранів, людей, що пережили кризові та екстремальні ситуації. Це чітко узгоджується з місією і спеціалізацією Інституту щодо сприяння розвитку системи інклюзивної освіти та забезпечення потреб сучасного суспільства, адже стратегічна ціль Інституту полягає у підвищенні якості освітніх послуг, забезпеченні їх відповідності національним та міжнародним стандартам, а також розвитку інклюзивної освіти. ОП “Реабілітаційна психологія” передбачає використання сучасних методів навчання, орієнтацію на інноваційні підходи в психологічній реабілітації та практико-орієнтоване навчання. Це повністю відповідає стратегії ЗВО щодо впровадження інноваційних освітніх програм, інтеграції з європейським освітнім простором та розвитку системи інклюзивної освіти. Програма має виражену інноваційну та практичну складову, що відповідає стратегічній меті Інституту — підготовці фахівців, які можуть надавати високоякісні освітні та реабілітаційні послуги на основі сучасних досягнень науки. Завдання Інституту передбачають розвиток інклюзивної освіти та роботу з вразливими групами населення, у свою чергу – зміст та структура ОП цілком відповідають цій місії, оскільки вона готує фахівців, здатних надавати психологічну допомогу особам, що постраждали від криз.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

На ОП наявна практика врахування потреб зацікавлених сторін, вона детально фіксує їхні інтереси через конкретні механізми співпраці та внесення змін у ОП на підставі їх запитів. Факти врахування таких потреб визначено через спілкування на фокус-групах із зацікавленими сторонами, гарантом, НПП, аналізом документів, що надані як відповідь на запит №1. Витяг з протоколу № 2 засідання “Ради стейкхолдерів” від 16.06.24, витяги з протоколу засідання кафедри №12 від 25.06.24, №11 від 24.05.23 підтверджують врахування потреб заінтересованих сторін при проектуванні ОП. Наприклад, роботодавець наголосила на необхідності включення таких компонентів, як коучинг і тренінгова робота, що дозволяє випускникам краще підготуватися до роботи з клієнтами, які потребують швидкого та ефективного відновлення в екстремальних ситуаціях. Цей запит знайшов відображення у відповідних вибіркових дисциплінах, які розвивають у студентів інноваційні професійні компетенції, що дає можливість забезпечувати майбутніх психологів навичками, необхідними для працевлаштування. Представники академічної спільноти запропонували перенести дисципліну “Інноваційні технології у психології” з третього семестру у перший семестр, звернули увагу на аспекти інтеграції психотерапевтичних методів у реабілітаційну практику, а також розвитку таких компетентностей, як стрес-менеджмент та емоційна стійкість, що є важливими для роботи у реабілітаційних умовах. Щодо врахування позиції щодо результатів навчання, то стейкхолдери вносять як правило не артикульовані пропозиції, які формулюються у ПРН ОП групою розробників. Наприклад, представники академічної спільноти наголосили на важливості формування у студентів здатності до розробки індивідуальних програм реабілітації та роботи у міждисциплінарних командах, акцентували увагу на розвитку практичних навичок у студентів, які можуть бути застосовані у реальних умовах роботи з клієнтами. Психолог відділення гострого мозкового інсульту Комунального некомерційного підприємства “Кам’янець-Подільська міська лікарня” запропонувала включити до результатів навчання розвиток стресостійкості та вміння надавати першу медичну та психологічну допомогу. Громадські організації, зокрема ті, що працюють із людьми з інвалідністю, запропонували посилити практичну підготовку студентів через проведення додаткових майстер-класів і тренінгів у Лабораторії психологічного консультування, завдяки чому здобувачі можуть на практиці застосовувати теоретичні знання, опановуючи методику роботи з різними групами клієнтів, включно з тими, хто має особливі освітні потреби. Ці приклади свідчать, що освітня програма загалом є динамічною і гнучкою, реагує на актуальні потреби зацікавлених сторін і забезпечує студентам необхідні навички для успішної професійної діяльності.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а

також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета ОП та ПРН визначаються на основі інтеграції сучасних тенденцій у науці, спеціальності 053 “Психологія”, ринку праці, галузевого й регіонального контексту, а також враховують досвід аналогічних освітніх програм, що підтверджується наступним: ОП розробляється з акцентом на актуальні наукові тенденції, що відображено в наборі обов'язкових ОК. Наприклад, дисципліни, такі як “Інноваційні технології у психології”, “Групова психотерапія по роботі з втратою” та “Соціально-психологічна реабілітація постраждалих від надзвичайних ситуацій” базуються на сучасних теоретичних та практичних підходах у сфері психотерапії та психологічної реабілітації. Ці курси враховують результати останніх досліджень, що дозволяє здобувачам бути обізнаними з новітніми методами психотерапії, реабілітації та консультування. Таким чином, програма слідує науковим досягненням і тенденціям у психологічній науці. У розробці ОП відображено потреби ринку праці та галузевий контекст. Зокрема, зростаючий попит на фахівців з реабілітаційної психології та кризового консультування враховується через вивчення таких дисциплін, як “Психологічна реабілітаційна допомога військовослужбовцям та членам їх сімей” і “Сексуальна реабілітація постраждалих від насилля”. ОП також орієнтована на підготовку психологів для роботи з вразливими категоріями населення, що є важливим для сучасного ринку праці, де акцентується увага на кризових ситуаціях та травмуючих досвідах. ОП адаптована до регіонального контексту Подільського регіону, де особлива увага приділяється психологічній реабілітації внутрішньо переміщених осіб, військових, людей з особливими освітніми потребами. У змісті ОП передбачено підготовку фахівців, які можуть ефективно працювати в таких умовах. Вивчення досвіду освітніх програм таких ЗВО, як Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, Хмельницький національний університет, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, дозволило інтегрувати у програму різноманітні практики підготовки фахівців з психологічної реабілітації. Наприклад, Чернівецький університет відомий своїм підходом до підготовки психологів для роботи в медичних установах, що було запозичено для удосконалення ОП у частині психологічної допомоги в медичних контекстах. Отже, освітня програма враховує актуальні наукові, професійні та регіональні тенденції, що робить її конкурентоспроможною і адаптованою до сучасних викликів.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Реалізація ОП надає можливість досягти визначених програмних результатів навчання, які узгоджені зі Стандартом вищої освіти за спеціальністю 053 “Психологія” для другого (магістерського) рівня, що підтверджується змістом та структурою ОК, які в неї входять. Зазначене визначає відповідність підкритерію 1.1. ОП не передбачає надання професійних кваліфікацій, зміст ОП враховує професійний стандарт “Практичний психолог (соціальна сфера)”, введений наказом Мінекономіки від 03.02.2021 року № 211 через її практичну спрямованість, фокус на психологічне консультування та реабілітацію при роботі з соціально-вразливими категоріями населення, що забезпечує потенційне виконання більшості трудових функцій, що забезпечує відповідність за підкритерієм 1.2. ОП безпосередньо узгоджується зі спеціалізацією та місією Інституту, яка полягає у підготовці високопрофесійних фахівців, здатних працювати в умовах ринкової економіки та соціального партнерства, зокрема з фокусом на сферу інклюзивної освіти та послідовно реалізує її у своїй реалізації. ОП має виражену практичну орієнтацію, що відображено у її меті, змісті та структурі. Це надає конкурентну перевагу на ринку праці, особливо в контексті підготовки фахівців для роботи з особами, які потребують психологічної реабілітації. Це зумовлює висновок щодо її відповідності підкритерію 1.3. Адміністрація закладу і гарант усвідомлюють потреби ринку праці й активно взаємодіють зі стейкхолдерами для вдосконалення програми. Заінтересовані сторони приймають участь у обговоренні ОП, що визначає факт урахування позиції та потреб заінтересованих сторін. Зазначене визначає її відповідність підкритерію 1.4. Однак у більшості випадків стейкхолдери висловлюють пропозиції стосовно переліку, вдосконалення структури та змісту освітніх компонентів, обговорення результатів навчання та мети відбувається опосередковано. Взаємодія з ними відбувається регулярно, що підтверджується протоколами засідань “Ради стейкхолдерів” та кафедри. Програма враховує сучасні тенденції розвитку науки, спеціальності та ринку праці, зокрема в галузі реабілітаційної психології. Групою розробників вивчено і враховано досвід аналогічних програм. Вона також адаптована до регіонального контексту, враховуючи потреби у психологічній реабілітації внутрішньо переміщених осіб, військових та людей з особливими освітніми потребами, що визначає відповідність за підкритерієм 1.5. Загалом ОП демонструє гнучкість та готовність до змін, враховуючи пропозиції всіх зацікавлених сторін. Таким чином, освітня програма “Реабілітаційна психологія” є унікальною, актуальною, практично орієнтованою та відповідає вимогам сучасного ринку праці в галузі психології. Зазначене визначає її відповідність Критерію 1.

Недоліки

Не зафіксовані

Рекомендації

Групі розробників - здійснити аудит ОП відповідно її відповідності професійному стандарту “Практичний психолог (соціальна сфера)” для максимізації врахування трудових функцій Стандарту у ОП. Врахування професійного стандарту є доцільним, оскільки останній визначає ключові функції, такі як планування та проведення профілактичної роботи, виявлення психологічних проблем і створення індивідуальних програм реабілітації для осіб з інвалідністю (трудова функція В), що узгоджується з завданнями програми, яка спрямована на підготовку фахівців, здатних ефективно працювати в реабілітаційних центрах та соціальних службах. Одним із важливих аспектів є те, що стандарт передбачає мультидисциплінарну взаємодію з медичними установами, соціальними службами та іншими суб'єктами соціальної роботи. ОП готує фахівців, які повинні вміти налагоджувати контакти та координувати дії з іншими фахівцями в кризових ситуаціях, що є важливою частиною їхньої майбутньої професійної діяльності. Це підвищує рівень готовності випускників до реальних умов роботи. Крім того, професійний стандарт вимагає здійснення моніторингу та оцінки ефективності індивідуальних реабілітаційних програм, що є важливою частиною роботи психолога в соціальній сфері. ОП рекомендовано враховувати ці аспекти, щоб забезпечити випускникам навички планування, виконання та оцінки результатів реабілітаційних заходів. Таким чином, врахування професійного стандарту сприятиме підвищенню якості підготовки фахівців і їхній готовності до успішної роботи у сфері реабілітації та соціальної допомоги. Також рекомендовано удосконалити систему врахування позицій та потреб стейкхолдерів щодо формулювання цілей ОП, ЗК, СК та ПРН шляхом реалізації практики їх опитувань та винесення цих компонентів до обговорення на засіданнях “Ради стейкхолдерів” та випускової кафедри. Зазначені рекомендації можуть бути реалізовані групою розробників при підготовці наступної редакції ОП протягом навчального року й допоможуть розширити практики впливу заінтересованих сторін не тільки на зміст та структуру ОК ОП, але й на формулювання цілей та результатів навчання.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для другого рівня вищої освіти. У процесі аналізу ОП встановлено, що її обсяг для терміну навчання складає 90 кредитів, з яких на дисципліни вільного вибору здобувачів припадає 24 кредита (27%). Гуманітарна складова підготовки забезпечуються таким ОК, як: “Іноземна мова за професійним спрямуванням”. Інші ОК гуманітарного профілю розроблено в сучасному річизі культури й представлено у каталозі вибіркового ОК, серед яких такі, як: “Інформаційні війни та цифрова культура”, “Соціальна відповідальність”, “Українське питання у міжнародних відносинах ХХ ст.” та ін. Практичну підготовку реалізують “Фахова (реабілітаційна) практика” (обсягом 3 кредити) та “Переддипломна практика” (обсягом 5 кредитів). Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для другого рівня вищої освіти та внутрішнім локальним актам ЗВО. Навчання на ОП відбувається за денною та заочною формами навчання у змішаному форматі. Загалом ЕГ констатує відповідність складових, структури ОП та ОК вимогам ЗУ “Про вищу освіту” та відповідному стандарту ВО: враховано всі ЗК, СК, ПРН, форми атестації які регулює Стандарт. ЕГ зафіксовано технічну помилку в ОП: розділ “Придатність до працевлаштування” надає шифри й назви професій, які не враховують змін, внесених до Класифікатора професій ДК 003:2010 з 2020 року.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Аналіз ЕГ дозволяє встановити, що ОК, включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему, траєкторія введення ОК в ОП представлена у структурно-логічній схемі, яка є дещо незручною, оскільки основна інформація представлена через систему ліній і стрілок, що ілюструє взаємозв'язки між різними освітніми компонентами. Вона передбачає поступове засвоєння дисциплін, де кожен компонент логічно пов'язаний із попереднім або наступним етапом навчання. Однак через складність графічного зображення та велике число елементів ця схема може бути важкою для розуміння. СК 05. “Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології й відповідний” досягається через ОК ОП1, “Групова психотерапія по роботі з втратою”, ОП2, “Реабілітаційна психологія”, ОП5, “Соціально-психологічна реабілітація постраждалих від надзвичайних ситуацій”, ОП7 “Сучасні напрями консультативної роботи у реабілітаційній психології” і практики. А відповідний ПР 06. “Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх,

отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість” досягається за матрицею через всі ОК ОП окрім ОПП 7 “Сучасні напрями консультативної роботи у реабілітаційній психології” що є логічно неузгодженим з відповідною СК5 і тому є недоліком. Зазначені ОК, за твердженням гаранта ОП здатні формувати зазначений СК5 через завдання здобувачам, такі, як: розробка методичних матеріалів, проведення просвітницької роботи, завданнями самостійної роботи, проте специфічних тем, які стосуються просвітницької та освітньої діяльності ці ОК не містять. Таким чином досягнення компетенції щодо розробки просвітницьких матеріалів та освітніх програм є недостатньо артикульованою і є недоліком. “Здатність спілкуватися іноземною мовою” досягається за рахунок одного ОК “Іноземна мова за професійним спрямуванням” і практиками. Холістичний аналіз матриць підтвердив, що обов'язкові ОК у розрізі послідовності їх введення та змісту дозволяють досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Програма також забезпечує формування загальнокультурних і громадянських компетентностей (в основному через вибірккові ОК). Психологічні дисципліни, орієнтовані на роботу з соціально вразливими категоріями населення, такими як постраждалі від насильства та надзвичайних ситуацій, сприяють розвитку соціальної відповідальності та емпатії. Студенти набувають здатності самостійно аналізувати суспільні процеси та їхні закономірності, що сприяє формуванню активної громадянської позиції. Наголошуючи на Рішенні Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 21 червня 2022 р. про історико-культурну складову освітнього процесу задля посилення історико-культурного компоненту як обов'язкової складової вищої освіти, ЕГ рекомендує ввести такий обов'язковий ОК, який дозволить здобувачам аналізувати закономірності, наслідки та значення історико-культурних явищ та процесів в Україні.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ОП включає ОК професійно-практичної підготовки, які повністю відповідають предметній області спеціальності 053 “Психологія” та забезпечують здобуття студентами необхідних теоретичних знань, практичних навичок і компетентностей. Ці ОК охоплюють як фундаментальні аспекти психології, так і спеціалізовані курси, що забезпечують практикоорієнтовану підготовку. Спеціалізовані дисципліни з реабілітаційної психології, такі як “Реабілітаційна психологія”, “Основи медико-соціальної реабілітації”, фокусуються на розробці та застосуванні психологічних методів для відновлення психічного здоров'я людей після травматичних подій, інвалідизації або хронічних захворювань. Студенти навчаються різним підходам до психотерапії (ОК “Групові психотерапії по роботі з втратою”). ОП також включає практичні курси та тренінг (вибірково), спрямовані на розвиток комунікативних, консультативних, діагностичних та терапевтичних навичок (“Сучасні напрями консультативної роботи у реабілітаційній психології”). Студенти отримують досвід роботи з реальними клієнтами під час практичної підготовки в реабілітаційних центрах та соціальних службах. Аналізуючи відповідь на Запит № 11. «Наказ про призначення керівників та затвердження тем кваліфікаційних робіт» можна зробити висновок, що всі теми кваліфікаційних робіт відповідають різним галузям психології. Наприклад тема “Психологічна реабілітація військовослужбовців з посттравматичним стресовим розладом” стосується психологічної допомоги та реабілітації людей у складних життєвих обставинах, що є ключовим аспектом клінічної психології. Робота “Психологічний супровід адаптації молодших школярів до навчання в умовах воєнного стану” досліджує психологічні аспекти розвитку та навчання дітей, що є центральним питанням вікової та педагогічної психології. Тема “Соціально-психологічні чинники агресивної поведінки підлітків під час воєнного стану” вивчає взаємодію людей у соціумі та вплив соціальних факторів на психологічний стан, що є ключовою сферою соціальної психології. “Психологічна резильєнтність як чинник професійного успіху майбутніх фахівців соціономічної сфери” досліджує індивідуальні особливості психіки, що є предметом психології особистості та соціальної психології. “Особливості професійного вигорання медичних працівників під час війни” досліджує психологічні аспекти професійної діяльності, що є темою військової, психології праці та організаційної психології. Темі робіт охоплюють широкий спектр психологічних питань, від індивідуальних особливостей до соціальних взаємодій. Жодна з тем не виходить за межі психологічної науки. Таким чином, зміст ОК та теми кваліфікаційних робіт ОП повністю відповідають предметній області спеціальності 053 “Психологія”. ОП охоплює різні аспекти цієї галузі, від фундаментальних знань про психічні процеси до широкого представлення спеціалізованих курсів із консультування, психотерапії у контексті психологічної реабілітації.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура і зміст ОП дозволяють здобувачам формувати індивідуальну освітню траєкторію через процедуру вибору навчальних дисциплін, що відповідає вимогам законодавства та створює можливості для академічної мобільності. Згідно “Положення про самостійний вибір навчальних дисциплін”, студенти мають можливість обирати дисципліни вільного вибору в обсязі не менше 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС для відповідного рівня вищої освіти. Це реалізується через: формування каталогу вибірккових дисциплін, який готується щороку для студентів освітніх ступенів “бакалавр” та “магістр”. У цьому каталозі представлено дисципліни, як загальної, так і спеціальної підготовки різних напрямів, що дозволяє студентам обирати курси, які відповідають їхнім інтересам і професійним цілям. Студенти подають заяви, де зазначають обрані дисципліни, що стають частиною їхнього індивідуального навчального плану. Після затвердження вибору формується склад академічних груп для вивчення обраних дисциплін. У випадку, якщо група не набирає мінімальної кількості студентів, пропонуються альтернативи, що сформувалися. Щорічне оновлення каталогу вибірккових дисциплін дозволяє враховувати сучасні вимоги ринку праці та побажання здобувачів освіти. Відповідно до “Положення про вибірккові компоненти ОС Магістр”, пропозиції

щодо змін до переліку дисциплін вносяться кафедрами на основі аналізу ринку праці, вимог роботодавців, пропозицій студентів та академічної спільноти. Дисципліни вільного вибору спрямовані на формування додаткових компетентностей, що підвищують конкурентоспроможність випускників на ринку праці. Наприклад, студент може обрати курси, які поглиблюють знання в певній галузі (психотерапія, реабілітація), або розвивають нові компетентності в суміжних спеціальностях. Відповідь на Запит № 6 - документи, що засвідчують процедуру реєстрації на дисципліни вільного вибору / імплементації вибору, а саме - висновок про результати самостійного вибору навчальної дисципліни, витяг з наказу про формування академічних груп для вивчення навчальних дисциплін самостійного вибору здобувачів денної та заочної форми навчання ОС магістр та зразки заяв здобувачів підтверджують дотримання закладом затверджених процедур вибору. Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів також розширюється через можливості академічної мобільності, які передбачені "Порядком реалізації права на академічну мобільність". Це дозволяє здобувачам приймати участь у програмах внутрішньої або міжнародної академічної мобільності за власним вибором. На фокус групах також підтверджені інші можливості вільного вибору здобувачами тем кваліфікаційних робіт, публікаційної активності відповідно до власних дослідницьких інтересів. Отже, структура та зміст освітньої програми повністю відповідають вимогам законодавства щодо вибору дисциплін, і створюють умови для формування індивідуальних освітніх траєкторій та використання можливостей академічної мобільності для підвищення професійної підготовки здобувачів.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

До ОП включено дві практики: "Фахова (реабілітаційна)" обсягом 3 кредити, яка "передбачає інтеграцію теоретичних знань із реабілітаційної психології у реальну роботу з клієнтами, що дозволяє студентам розвивати навички виявлення психологічних проблем, розробки та впровадження індивідуальних програм реабілітації, що відповідають потребам кожного клієнта" та "переддипломна" обсягом 5 кредитів, яка "спрямована на формування у майбутніх психологів уміння вирішувати складні завдання професійної діяльності, проведення досліджень та здійснення інновацій у галузі психології та розвитку професійних компетентностей, необхідних для виконання завдань у сфері психологічної допомоги, консультування та реабілітації клієнтів різних категорій". Практики реалізуються згідно "Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти..." [<https://u.to/XkXmIA>]. На сторінці кафедри здобувачі вищої освіти можуть ознайомитися із програмами, методичними рекомендаціями, переліком баз практик [<https://u.to/boXmIA>]. Одним із завдань переддипломної практики є "Вибір і наукове обґрунтування психологічного інструментарію для проведення експериментального дослідження, організація та проведення дослідження з використанням надійних і валідних методів" - на це виділяється 90 годин. Графік освітнього процесу передбачає проведення переддипломної практики на 9-11 тижнях навчання (жовтень-листопад), після чого надається 5 тижнів на завершення кваліфікаційної роботи. При цьому методичні рекомендації до переддипломної практики та виконання кваліфікаційних робіт передбачають проведення як констатувального, так і формувального експериментів ("Проведення психологічного прогнозування щодо розвитку особистості, груп або організацій, а також розробка програми психологічної інтервенції, яка може включати реабілітаційні, тренінгові, психотерапевтичні або консультативні заходи"), реалізація яких у такі стислі терміни для здобувачів може бути дещо важкою. Зважаючи на це ЕГ рекомендує переглянути часову структуру практичної підготовки здобувачів. На період проведення експертизи практики ще не відбулися, що унеможливило аналіз результатів їх проходження, проте аналіз програм, методичних рекомендацій, планованих баз практик дозволив ЕГ зробити висновок, що практична підготовка потенційно дозволить здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності у сфері реабілітаційної психології.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Аналіз освітніх компонент ОП свідчить про можливість формування соціальних навичок у процесі їх опанування. ОП спрямована на формування у здобувачів ключових соціальних навичок, які відповідають компетентностям, визначеним у Стандарті вищої освіти. Програма створює сприятливе середовище для розвитку таких важливих якостей, як відповідальність та самоорганізація, ефективне управління часом, креативне мислення, критичний аналіз інформації, комунікативні навички, зокрема вміння презентувати результати досліджень, емоційний інтелект і тактовність, лідерські якості, мотивація до безперервного навчання та самовдосконалення. Особлива увага приділяється розвитку соціальної відповідальності, інклюзивної свідомості та навичок міжкультурної комунікації. Цьому сприяє активна діяльність громадської організації "Захисту прав та інтересів молоді з інвалідністю "Безбар'єрність" [<https://u.to/1kPmIA>], яка інтегрована в освітній процес. Здобувачі мають можливість розвивати навички емпатії, толерантності та розуміння особливих потреб через участь у різноманітних заходах, організованих ГО. Широкий спектр інноваційних методів навчання, таких як групові дискусії та дебати, тренінги та воркшопи, кейс-стаді, робота в малих групах розвивають практичні навички міжособистісної взаємодії, роботи в команді, лідерства, вирішення конфліктів та критичного мислення. Важливим аспектом програми є інтеграція навчальної діяльності з різноманітними освітньо-культурними заходами, які розширюють горизонти здобувачів та дають можливість застосувати набуті навички на практиці. Це включає участь у міжнародних круглих столах та конференціях, соціальних проєктах, молодіжних форумах, освітніх екскурсіях, інтелектуальних змаганнях, зустрічах з потенційними роботодавцями, відкритих лекціях від провідних фахівців галузі. Наприклад, інформативний семінар "Цілі сталого розвитку" [<https://u.to/4kPmIA>] сприяє формуванню екологічної свідомості та розуміння глобальних проблем людства. Зустріч на тему "Жестова мова і освіта осіб з порушенням слуху" [<https://u.to/50PmIA>] розвиває навички невербальної комунікації та інклюзивної взаємодії. Участь у змаганнях з жіночого волейболу [<https://u.to/7kPmIA>] та іпотерапії [<https://u.to/8EPmIA>] формує навички командної роботи, фізичної витривалості

та емоційної стійкості. Особлива увага приділяється розвитку гендерної чутливості та навичок протидії насильству через участь у тренінгу “Виявлення та протидія гендерно зумовленому насильству” [https://u.to/_UPmIA].

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Аналіз підтверджує, що обсяг окремих ОК повністю відповідає вимогам чинного законодавства України та регламентується Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ECTS). Відповідно до законодавства, один кредит ECTS охоплює від 25 до 30 годин навчальної діяльності студента, включаючи аудиторну та самостійну роботу. Кількість кредитів, відведених на кожну освітню компоненту ОП, адекватно відповідає реальним витратам часу, необхідним для засвоєння матеріалу та дозволяє досягти програмних результатів навчання. Загальний обсяг навчальної діяльності для ОП складає 90 кредитів, що повністю відповідає нормативним вимогам. Аналіз підтверджує, що всі ОК, як обов'язкові, так і вибіркові, відповідають законодавчим нормам щодо кількості кредитів. Зокрема, обов'язковим дисциплінам надається достатня кількість кредитів (4-5 кредити) для забезпечення належної теоретичної та практичної підготовки здобувачів освіти. Самостійна робота студентів є релевантною до загального обсягу навантаження та пропорційною кількості відведених кредитів. Самостійна робота, як одна із ключових складових магістерської підготовки, займає значну частину навчального процесу. Аналіз програм і планів засвідчує, що обсяг самостійної роботи (60% загального обсягу для ДФН та 90% для ЗФН) загалом відповідає програмам ОК та потребам здобувачів. Завдання, які виконують здобувачі під час самостійної роботи, чітко узгоджені з програмними результатами, а їхня складність і обсяг є адекватними до кількості кредитів. Це сприяє формуванню у здобувачів навичок самостійного дослідження, аналізу інформації та критичного мислення. Фактичне навчальне навантаження студентів є збалансованим і пропорційним, що прослідковується у структурі РПНД та відгуках здобувачів. Студенти і викладачі також свідчать про те, що обсяг часу, який витрачається на виконання завдань, самостійну роботу, підготовку до занять та складання іспитів, адекватний кількості кредитів, передбачених кожною дисципліною. Розподіл відповідей респондентів опитування щодо якості організації освітнього процесу на питання “Чи достатньо Вам часу для виконання завдань самостійної роботи?” відповіді розподілилися між “так” та “частково” майже порівну, однак на зустрічі фокус-групи здобувачі не актикульовали проблеми нестачею часу. Це питання може потребувати уваги розробників ОП. Таким чином, ОП відповідає вимогам українського законодавства та вимогам ECTS. Обсяг освітніх компонентів збалансований, відповідає фактичному навантаженню здобувачів, релевантний самостійній роботі й сприяє досягненню програмних результатів навчання, що свідчить про якість і ефективність програми.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

ОП має виражену практичну складову, яка передбачає широке використання тренінгових, консультаційних, реабілітаційних, психотерапевтичних та психодіагностичних методів, що дозволяє здобувачам отримати безпосередній досвід роботи з клієнтами, що є основною умовою для формування професійних компетентностей у галузі психології. Перелік компонент ОП містить курси, які прямо орієнтовані на практичну діяльність: тренінги, консультації, психотерапія та реабілітація. Наприклад, у структурі програми є курси, які спрямовані на розробку програм психологічної допомоги та реабілітації та їх впровадження в індивідуальній і груповій роботі, що дозволить студентам працювати безпосередньо з реальними клієнтами під час практик. ОП забезпечує студентам доступ до практичної підготовки не тільки під час теоретичної підготовки, але й під час практик. Студенти будуть проходити практику в реабілітаційних центрах, соціальних службах, ІРЦ, психологічних консультаціях та інших спеціалізованих установах, де вони можуть апробувати свої вміння на практиці (відповідь на запит п.3). Інститут має власні центри та лабораторії, де студенти можуть отримувати досвід, максимально наближений до реальної професійної діяльності. Співпраця з професіоналами галузях практики реабілітації дозволяє студентам використовувати інноваційні методи допомоги та брати участь у реальних проєктах з реабілітації клієнтів. Теми кваліфікаційних робіт (відповідь на запит п.11) також підтверджують практичну спрямованість програми. Наприклад, передбачається розробка та впровадження реабілітаційних програм, оцінка ефективності психологічної допомоги. Програмні результати навчання ОП чітко визначають, що студенти повинні вміти застосовувати психологічні методи на практиці, зокрема для надання допомоги клієнтам з різними психічними проблемами, проведення тренінгів, психотерапевтичних сесій, консультацій та реабілітаційної діяльності. Таким чином, ОП має виражену практикоорієнтовану спрямованість, оскільки передбачає активну участь студентів у реабілітаційних програмах, психотерапевтичній діяльності, а також тісну співпрацю з установами, що надають психологічну допомогу.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОП спрямована на розвиток компетентностей, які безпосередньо підтримують досягнення Глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, визначених резолюцією Генеральної Асамблеї ООН (№ 70/1) та Указом Президента України (№ 722 від 30 вересня 2019 року). Ці компетентності дозволяють здобувачам ефективно працювати у напрямках, що відповідають основним цілям сталого розвитку, зокрема у галузі здоров'я, освіти, соціальної рівності та інклюзії. ОП готує фахівців у галузі психологічної допомоги, що спрямована на покращення психічного здоров'я та добробуту населення, особливо соціально-вразливих груп. Здобувачі набувають компетентностей для роботи з людьми, які пережили травматичні ситуації, інвалідизацію, посттравматичні стани, що повністю узгоджується з ціллю 3 щодо забезпечення здорового життя та сприяння добробуту для всіх у будь-якому віці. ОП спрямована на забезпечення високоякісної освіти та підготовку фахівців, які можуть сприяти розвитку інклюзивної та доступної освіти. Підготовка фахівців у галузі реабілітаційної психології підвищує рівень обізнаності суспільства щодо важливості психічного здоров'я та інклюзивної освіти, що відповідає цілі 4. Однією з ключових складових програми є підготовка фахівців до роботи з жертвами гендерної дискримінації та сексуального насильства, що безпосередньо сприяє досягненню цілі 5— забезпечення гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок. Компетенції, що здобуваються під час навчання, дозволяють надавати психологічну допомогу постраждалим від гендерного насильства, розробляти реабілітаційні програми та пропагувати гендерну рівність. ОП передбачає підготовку фахівців, які здатні працювати з соціально вразливими групами населення, зокрема особами з інвалідністю, учасниками бойових дій та їх сім'ями, що відповідає цілі 10. ОП передбачає отримання компетенцій у галузі кризової психології та соціально-психологічної реабілітації, що підтримує ціль 16 — сприяння миру, справедливості та створення інклюзивних інститутів. Фахівці, підготовлені за цією програмою, забезпечуватимуть відновлення психічного здоров'я осіб, які пережили військові конфлікти, надзвичайні ситуації та інші стресові обставини, що сприяє підтримці миру та соціальної згуртованості. ОП підтримує партнерство між науковими та соціальними інституціями, що сприяє обміну знаннями, досвідом та розробці інноваційних методів роботи з соціально вразливими групами населення. Це узгоджується з ціллю 17, яка передбачає посилення засобів впровадження та активізацію глобального партнерства заради сталого розвитку. Інститут активно співпрацює з реабілітаційними центрами, соціальними службами, що забезпечує синергію між академічними знаннями та практичною допомогою. Таким чином, ОП чітко забезпечує набуття компетентностей, необхідних для досягнення глобальних цілей сталого розвитку, оскільки програма формує фахівців, які здатні вирішувати ключові соціальні, економічні проблеми у відповідності до Цілей сталого розвитку ООН.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Обсяг ОП та окремих ОК відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для магістерського рівня ВО, що визначає відповідність підкритерію 2.1. Зміст ОП має чітку структуру; ОК, включені до ОП, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання, однак логіка розгортання ОП не чітко артикульована у структурно-логічній схемі. Також можливості досягнення компетенції щодо розробки просвітницьких матеріалів та освітніх програм є нечітко визначеними. Зазначене визначає часткову відповідність підкритерію 2.2. Зміст ОП повністю відповідає предметній області психології, що визначається змістом і структурою ОК – визначає відповідність підкритерію 2.3. Структура і зміст ОП передбачають широкі можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії: здобувачам забезпечено вільний вибір ОК з переліку, наявні факти академічної мобільності з вивчення ОК у інших ЗВО. Забезпечено можливості неформальної освіти, вибору тем кваліфікаційних робіт. Зазначене визначає відповідність підкритерію 2.4. ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, наявні практики мають якісне методичне забезпечення, відповідають змісту й меті ОП й забезпечують формування відповідних результатів навчання – визначає відповідність підкритерію 2.5. ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, що визначається специфікою закладу, великою кількістю соціальних заходів та тренінгів, до яких залучаються здобувачі. Особливо варто відзначити інтеграцію діяльності громадської організації “Безбар'єрність” в освітній процес. Зазначене визначає повну відповідність підкритерію 2.6. Навчальне навантаження здобувачів є збалансованим, хоча питання достатності часу на самостійну роботу потребує додаткової уваги з боку гаранта програми. ЕГ зафіксовано, що обсяг окремих ОК відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів та ПРН, що визначає відповідність підкритерію 2.7. ОП має виражену практичну складову, ОК, які прямо орієнтовані на практичну діяльність. Таким чином структура ОП та ОК забезпечують практикоорієнтованість ОП. Реалізується дуальне навчання. Зазначене визначає відповідність підкритерію 2.8. ОП забезпечує набуття здобувачами ВО компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, що визначає відповідність підкритерію 2.9. Загалом, ОП демонструє високий рівень відповідності вимогам щодо структури та змісту, забезпечуючи якісну підготовку фахівців у галузі психологічної реабілітації й відповідає вимогам критерію. Зазначені недоліки не здійснюють негативного впливу на якість реалізації ОП, яка має унікальну й широку практичну спрямованість і викликані природним процесом становлення та розвитку нової освітньої програми. Ці аспекти, що потребують удосконалення, відображають потенціал для подальшого зростання та адаптації програми відповідно до викликів сучасності та потреб здобувачів.

Недоліки

ОП надає застарілі шифри й назви професій не враховуючи останню редакцію “Класифікатора професій ДК 003:2010”; відсутній історико-культурний компонент ОП; перевантажена зв'язками структурно-логічна схема, що утруднює розуміння пре- та постреквізитів ОК й логіки розгортання ОП у часі; неточності у матриці відповідності

програмних компетентностей компонентам ОП й недостатнє артикулювання забезпечення ПР6 “Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість”; переважана дослідницькими та корекційними завданнями переддипломна практика, яка протягом трьох тижнів передбачає проведення констатувального та формувального етапів дослідження.

Рекомендації

Актуалізувати назви професій у розділі “Придатність до працевлаштування” згідно чинної редакції “Класифікатора професій ДК 003:2010”; забезпечити історико-культурну складову освітнього процесу шляхом введення до переліку обов'язкових ОК, яка дозволить здобувачам аналізувати закономірності, наслідки та значення історико-культурних явищ та процесів в Україні; виправити неточності у матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОП; вдосконалити і привести у відповідність структурно-логічну схему так, щоб була здатна демонструвати логіку розгортання ОП у часі; переглянути часову структуру практичної підготовки здобувачів: пропонується передбачити проведення констатувального експерименту раніше: у другому або початку третього семестру навчання. Всі зазначені рекомендації адресовані гаранту та групі розробників ОП, можуть бути реалізовані під час її наступного перегляду у 2024/2025 році. Додавання історико-культурного компоненту розширить світогляд здобувачів та підвищить їхню професійну компетентність у роботі з різними верствами суспільства. Вдосконалення структурно-логічної схеми та матриці відповідності програмних компетентностей зробить навчальний процес більш послідовним та зрозумілим для здобувачів. Оптимізація практичної підготовки дозволить забезпечити більш рівномірний розподіл навантаження на здобувачів, надати достатньо часу для якісної підготовки, проведення та аналізу результатів обох етапів експерименту, формалізувати реальні темпи й можливості підготовки кваліфікаційної роботи та підвищити загальну якість дослідницької складової кваліфікаційних робіт. Загалом, ці зміни можуть сприяти розвитку ОП, зробити її більш збалансованою, практично орієнтованою та конкурентоспроможною на ринку освітніх послуг, що позитивно вплине на професійну підготовку майбутніх фахівців з реабілітаційної психології.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Процедура прийому на навчання за ОП “Реабілітаційна психологія” регламентується правилами прийому на навчання НРЗВО “Кам'янець-Подільський державний інститут” [<https://u.to/d-TqIA>]. Документи, які стосуються роботи приймальної комісії розміщені на сайті ЗВО у розділі “Приймальна комісія” [<https://u.to/9vXqIA>] та включають в себе перелік необхідних для вступу документів, правила їх подачі, ліцензовані обсяги, програми та порядок вступних випробувань та співбесід тощо. Також оприлюднено програму тесту загальної навчальної компетентності єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для абітурієнтів, які поступають на навчання за другим (магістерським) рівнем [<https://u.to/PP7qIA>]. Опрацювавши зміст цих документів, членами ЕГ було зафіксовано, що у “Правилах прийому” окреслюються безпосередньо строки прийому заяв і документів, вступних іспитів, обрахування формули підсумкового конкурсного балу, процедура конкурсного відбору та зарахування на навчання здобувачів вищої освіти за ОП. Підсумковий конкурсний бал вступникам до магістратури обчислюється за формулою: конкурсний бал (КБ) = 0,2 × П1 + 0,2 × П2 + 0,6 × П3, де П1 - бал ТЗНК (частина ЄВІ), П2 - бал з іноземної мови (частина ЄВІ), П3 - оцінка фахового іспиту або ЄФВВ. Переведення тестових балів НМТ, ЄВІ та ЄФВВ до стобальної шкали здійснюється відповідно до таблиць наведених у додатку 5 [<https://u.to/NAfrIA>]. Відповідно до зазначеної в публічних документах процедури вступу на навчання до ЗВО та ВСО, дискримінаційних положень, що обмежують права вступників за ознакою гендеру, статі, віку тощо не виявлено. ЗВО також створює спеціальні умови вступу для осіб з особливими освітніми потребами. В ході фокус-груп зі здобувачами, НПП та адміністрацією ЗВО було підтверджено наявність та реалізацію всіх вищезазначених положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому за ОП відповідають “Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році”. Приймальною комісією здійснювалося врахування змін, які вносилися Наказами Міністерства освіти і науки № 326 від 15.03.2024, № 690 від 16.05.2024, № 794 від 03.06.2024, № 909 від 24.06.2024. Програма вступного фахового випробування для цієї ОП [<https://u.to/fffqIA>] передбачає тестування із застосуванням ПЗ “Zoom” або класичний

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Питання визнання результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах, регулюється такими документами, як: “Порядок реалізації права на академічну мобільність” [<https://u.to/JiTrIA>], “Положення про порядок перезарахування (зарахування) результатів навчання (освітніх компонент), визначення та складання академічної різниці...” [<https://u.to/gyTrIA>], “Положення про організацію освітнього процесу” [<https://u.to/1yTrIA>], “Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін...” [<https://u.to/gSXRIA>]. Вивчення зазначених документів свідчить, що вони містять чіткі і зрозумілі правила, які відповідають національному законодавству та міжнародним актам, зокрема Лісабонській конвенції про визнання кваліфікацій вищої освіти в Європейському регіоні, глобальній конвенції про визнання кваліфікацій щодо вищої освіти ЮНЕСКО. Зустріч на фокус групах зі здобувачами підтвердило їх обізнаність у можливостях такого визнання, а також особистий досвід вивчення ОК у іншому закладі. Це є підтвердженням обізнаності здобувачів у можливості такого визнання й фактів участі. Таким чином позитивною практикою є факти систематичної реалізації академічної мобільності. У відповідь на запит №6 було надано копії заяв здобувачів для зарахування на програми академічної мобільності до Хмельницького національного університету для вивчення дисципліни відповідно до договору між закладами, копії індивідуальних навчальних планів, зарахування здобувачів на навчання, що є підтвердженням послідовного дотримання затверджених правил. Спількування зі здобувачами підтвердило дієву практику на ОП щодо реалізації внутрішньої академічної мобільності.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Питання визнання результатів навчання, отриманих в неформальній та/або інформальній освіті регулюється “Положенням про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та /або інформальної освіти” [<https://u.to/oSLrIA>]. Процедури визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти, зазначені у цьому документі не суперечать “Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти”, затвердженому МОН України. У відповідь на запит №9 було надано підтверджуючі документи (витяги з протоколів засідання кафедри про ухвалення рішень щодо перезарахування кредитів здобувачів за ОК на основі прослуханих курсів “Перша психологічна допомога в екстрених і кризових ситуаціях”, “Індивідуальне консультування людей літнього віку”, “Подолання травми. Навчання технік зцілення”, “Державна політика щодо підтримки та захисту ветеранів в Україні та за кордоном” та ін., які дозволили ЕГ встановити факти дотримання процедури визнання, яку визначено у цьому документі. Копії сертифікатів, також наданих як відповідь на запит №9, які також містяться на сайті у відповідному розділі [<https://u.to/zSPrIA>]. Спількування зі здобувачами підтвердило популяризацію неформальної освіти, наявність досвіду отримання та перезарахування її результатів. Зазначене демонструє відкритість і адаптивність освітнього процесу до сучасних реалій, коли здобувачі можуть здобувати знання не тільки через формальні програми, але й через додаткові курси, тренінги та онлайн-освіту. Такий підхід підвищує мотивацію до самостійного навчання, сприяє розвитку нових компетентностей та забезпечує можливість визнання цих знань у формальному освітньому процесі і є позитивною практикою ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма "Реабілітаційна психологія" демонструє якісний підхід до організації вступу та визнання результатів навчання, що визначає відповідність Критерію. Вивчення правил прийому на навчання за ОП надало можливості констатувати її відповідність Умовам прийому на навчання для здобуття вищої освіти. Вони є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті Інституту. Це визначило відповідність підкритерію 3.1. Правила прийому за ОП відповідають “Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році”. Приймальною комісією враховано зміни, які вносилися Наказами Міністерства освіти і наук. Вступне фахове випробовування містить чіткі критерії оцінювання й відповідає програмі тесту з психології та соціології, що визначило відповідність підкритерію 3.2. Інститут у межах ОП здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах. Правила визнання чіткі і зрозумілі здобувачам та НПП, не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними

для всіх учасників освітнього процесу. Їх послідовне дотримання і документальна фіксація доводиться реальним досвідом академічної мобільності на ОП і є позитивною практикою. Зазначене визначає зразкове виконання підристерію 3.3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти на підставі відповідного Положення. Найявний широкий досвід здобувачів у отриманні досвіду неформальної освіти на ОП з оприлюдненням отриманих сертифікатів на веб-сторінці. Популяризація, відповідна документальна фіксація, обізнаність здобувачів у таких можливостях визначає відповідність підристерію 3.4.

Недоліки

Не зафіксовані

Рекомендації

Для подальшого вдосконалення та розширення освітніх можливостей здобувачів рекомендується посилити міжнародний вимір організації та визнання результатів академічної мобільності та неформальної освіти. Зокрема, пропонується розширити практики академічної мобільності за межі України, активно враховуючи закордонний досвід. Це дозволить здобувачам отримати цінні міжкультурні компетенції, ознайомитися з передовими міжнародними практиками у галузі реабілітаційної психології та розширити свої професійні горизонти. Для реалізації цієї ініціативи важливо посилити роль міжнародного відділу Інституту. Рекомендується відділу міжнародних зв'язків, комунікації та інноваційно-наукової роботи активізувати свою діяльність у напрямку розробки й реалізації програм міжнародних стажувань та обмінів для здобувачів та викладачів, інформування та консультивання здобувачів щодо можливостей міжнародної академічної мобільності та неформальної освіти за кордоном. Враховуючи значну кількість іноземних партнерів закладу, розширення практик міжнародної академічної мобільності для ОП "Реабілітаційна психологія" є цілком реалістичним та перспективним напрямком розвитку. Реалізація цих рекомендацій не лише збагатить освітній досвід здобувачів, але й підвищить міжнародну репутацію програми, сприяючи її подальшому розвитку та вдосконаленню відповідно до глобальних тенденцій у галузі реабілітаційної психології.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес за ОП відповідає вимогам законодавства, передбачає використання різних форм і методів навчання та викладання, які сприяють досягненню заявлених в ОП мети та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Згідно Положення "Про організацію освітнього процесу" [<http://surl.li/dijvzc>], основними видами навчальних занять є: лекція, лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація. Освітній процес реалізується у формах, передбачених інституційними та нормативними документами ЗВО (словесні, наочні, інтерактивні методи навчання тощо). У навчальному процесі, крім традиційних методів, також використовуються практичні та інноваційні методи навчання (проекти, творчі роботи, дискусії, аналіз кейсів, ситуативних задач, аналітичні доповіді, брейнстормінг тощо). Підбір методів навчання та викладання здійснюється відповідно до Положення "Про організацію освітнього процесу" та відповідає принципам академічної свободи. Змістове наповнення робочих програм та силабусів навчальних дисциплін викладено по суті і доступною мовою. Аналіз документів засвідчив, що загалом методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та ПРН. Наприклад, під час вивчення ОК "Групова психотерапія по роботі з втратою" здобувачі здійснюють аналіз кейсів, ситуативних задач, презентують розробку психологічної технології, збірку комплексу психотехнологій, практикують створення генограм для аналізу сімейних втрат, відпрацьовують методи арт-терапії з клієнтами, які пережили втрату. Це дає змогу реалізувати ПР 15, а також ПР 05. Навчання та викладання здійснюється з урахуванням інтересів і потреб здобувачів, що було підтверджено на зустрічах з фокус-групами. Викладачі ОП можуть самостійно обирати методи й форми роботи відповідно до власної концепції викладання. ЕГ було з'ясовано, що студентоцентрований підхід реалізується через можливість вибору здобувачами тематики власних дослідження тощо. Принципи академічної свободи здобувачі реалізують у процесі вибору теми кваліфікаційної роботи. Здобувачі вищої освіти мають право обрати дисципліни з переліку вибіркових навчальних дисциплін. Результати опитувань відображають загальну позитивну оцінку здобувачами змісту та форм навчання на ОП. Так, 94,1 % здобувачів, які навчаються на ОП, відповіли, що викладачі використовують форми, методи, технології навчання, що сприяють формуванню професійних компетентностей [<http://surl.li/tsigf>]. ЕГ було

надано документи, що підтверджують факти імплементації результатів опитувань в освітній процес (запит №2). Опитування для визначення рівня задоволеності здобувачів методами навчання та викладання проводяться співробітниками Сектору моніторингу та забезпечення якості освітнього процесу [<http://surl.li/xcvbew>]. Форми та методи навчання й викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей і ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Під час бесід з фокус-групами було з'ясовано, що інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання є доступною і зрозумілою для здобувачів, її висвітлено на сторінці кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської [<http://surl.li/aiwzur>]. Доступними для ознайомлення здобувачів є силабуси, як обов'язкових [<http://surl.li/vpsbsv>], так і вибіркових навчальних дисциплін [<http://surl.li/dlafuk>]. У робочих програмах ОК висвітлена інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Розклад занять розміщений у вільному доступі [<http://surl.li/cimpom>]. Здобувачі вищої освіти повідомили ЕГ, що з інформацією про освітній процес в межах окремих освітніх компонентів вони ознайомлюються через сайт ЗВО та сторінку кафедри, навчальну платформу Moodle. Також під час зустрічей з НПП та здобувачами було з'ясовано, що викладачі на початку вивчення дисципліни повідомляють здобувачам критерії оцінювання, програмні результати навчання та іншу інформацію, необхідну для вивчення курсу.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Для підготовки здобувачів до проведення наукових досліджень обов'язкові компоненти ОП включають ОК "Методологія та організація наукових психологічних досліджень" (здобувачі отримують знання про наукові методи та особливості планування і проведення досліджень, навчаються основам організації експериментів, збору даних, опрацюванню та інтерпретації результатів), "Інноваційні технології у психології" (вивчається впровадження інноваційних інструментів у дослідницьку та освітню діяльність у сфері психології). Також поєднання навчання і досліджень відбувається під час проходження здобувачами переддипломної та фахової практики, виконання кваліфікаційної роботи. Поєднання навчання і досліджень на ОП відбувається шляхом проведення в межах ОК таких видів діяльності: методи навчальної дискусії, опрацювання наукової літератури, виконання дослідницьких завдань під час вивчення навчальних дисциплін, написання кваліфікаційної роботи, наукових публікацій, проходження практики у різних закладах, установах та організаціях (реабілітаційних центрах, психотерапевтичних і консультативних службах тощо). Завдання фахової та переддипломної практики також передбачають реалізацію дослідницьких інтересів здобувачів вищої освіти. ЕГ проаналізувала документи (запит №4), що підтверджують участь здобувачів освіти у науковій діяльності (перелік публікацій здобувачів, матеріали наукової студентської конференції тощо) та дійшла висновку, що у здобувачів є досвід підготовки тез доповідей (друковані тези у співавторстві з науковим керівником кваліфікаційної роботи) тощо. Проблематика наукових досліджень здобувачів відповідає профілю ОП та присвячена актуальним питанням реабілітаційної психології. Також на кафедрі функціонує гурток "Актуальні проблеми психології", що сприяє науково-дослідній діяльності здобувачів. Отже, ЕГ було встановлено, що здобувачі приєднуються до актуальних досліджень з проблем психології, зокрема, реабілітаційної.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Під час зустрічі ЕГ з фокус-групами було з'ясовано, що силабуси ОК та їх зміст оновлюється щороку з урахуванням досвіду міжнародних стажувань, підвищення кваліфікації НПП, результатів опитувань та змін тенденцій в галузі психології в Україні та світі, нормативної бази тощо. Оновлення ОК відповідно до викликів воєнного стану, зокрема, відображено у змістовому наповненні обов'язкових освітніх компонентів (ОК "Соціально-психологічна реабілітація постраждалих від надзвичайних ситуацій", ОК "Психологічна реабілітаційна допомога військовослужбовцям та членам їх сімей" тощо) та тематиці кваліфікаційних робіт здобувачів (запит №11). Під час зустрічі з фокус-групами було з'ясовано, що відповідно до наукових досягнень, сучасних викликів суспільства та психологічних практик відбулося оновлення змісту освітніх компонентів. Наприклад: ОК "Сексологія з основами реабілітації постраждалих від сексуального насильства" (за результатами підвищення кваліфікацій в Українському інституті психотерапії узалежнень викладач курсу Жиляк Н. отримала кваліфікацію "Сексолог", всього 350 год.). Відповідно до інформації на сайті кафедри та поданої інформації у табл. 2 можна відзначити публікаційну активність викладачів та їх участь у проєктах. Наукові інтереси НПП відповідають ОК, викладання яких вони здійснюють, що підтверджено під час зустрічі ЕГ з НПП. Аналіз робочих програм ОП дозволяє висувати, що при коригуванні й доповненні змісту ОК, лекційного матеріалу, НПП використовують власні наукові розвідки та результати новітніх досліджень у галузі реабілітаційної психології провідних вітчизняних та зарубіжних учених.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

У ЗВО затверджено “Порядок реалізації права на академічну мобільність” [<http://surl.li/saexbz>]. Практика інтернаціоналізації забезпечується через можливість брати участь у міжнародних грантових програмах, міжнародних стажуваннях, співпраці з іноземними партнерами (навчання за програмами обміну). У ЗВО діє відділ міжнародних зв'язків, комунікації та інноваційно-наукової роботи, на сторінці якого оприлюднені можливості міжнародної академічної мобільності [<http://surl.li/gtnsym>]. НПП беруть участь у міжнародних підвищеннях кваліфікації (табл. 2): Шандрук С. К. (“Organizational and methodological approaches in the formation of professional and applied competencies of students of social and humanitarian education”, Католицький університет в Руженбероку, Словацька Республіка), Попелюшко Р. П. (“Сучасні зміни, специфічні та відмінні риси системи вищої освіти в країнах Європейського союзу”, Університет менеджменту безпеки, м. Кошице Словаччина). У КПДІ викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти ЕГ було з'ясовано, що вони проінформовані про можливості та програми міжнародної академічної мобільності. Викладачі кафедри беруть участь у міжнародних конференціях, семінарах, стажуваннях, що відображено на сайті кафедри. Тематика стажувань НПП кафедри дотична до змісту ОК, які вони викладають на ОП. Навчання за ОП передбачає ознайомлення здобувачів освіти з сучасними світовими науковими здобутками у відповідних галузях психологічної реабілітації. ЕГ встановлено, що здобувачі освіти мають право на академічну мобільність, що відображено у “Порядку реалізації права на академічну мобільність”. ЗВО пропонує програми академічної мобільності та створює умови для їх реалізації. Випадків міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти на ОП не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

У навчальному процесі за ОП використовуються практичні та інноваційні методи навчання (проекти, творчі роботи, дискусії, кейси, підготовка статей тощо), що забезпечують досягнення заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання; здобувачі залучаються до участі в наукових конференціях та до написання наукових публікацій, зокрема, у співавторстві з НПП кафедри – у такий спосіб відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП. При визначенні повної відповідності критерію вирішальними стали оцінки за підкритеріями: 4.1 (форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання); 4.2 (учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання); 4.3 (ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП) 4.4 (викладачі систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик); 4.5 (здобувачі ОП не беруть участі в програмах міжнародної академічної мобільності). ЕГ дійшла висновку, що ОП у контексті Критерію 4 має повну відповідність. Разом з тим, в ході аналізу за даним Критерієм, ЕГ не було виявлено інноваційних/взірцевих практик. Всі вищезазначені факти та положення зумовили рівень відповідності за даним критерієм показником “В”.

Недоліки

Не зафіксовані.

Рекомендації

Сектору моніторингу та забезпечення якості освітнього процесу - запровадити опитування здобувачів вищої освіти для вивчення рівня їх задоволеності формами та методами навчання і викладання у розрізі освітніх компонентів ОП та передбачити при цьому можливість для здобувачів вносити пропозиції щодо покращення форм і методів навчання. Це сприятиме отриманню актуальної інформації про те, як здобувачі сприймають процес навчання, та оперативному коригуванню недоліків в навчальних матеріалах та методах викладання.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Організація та проведення контрольних заходів у ЗВО регламентується “Положенням про організацію освітнього процесу”, “Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень студентів”, “Положенням про оцінювання рівня залишкових знань здобувачів вищої освіти з навчальних дисциплін у формі комплексних контрольних робіт”, “Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії”, “Положення про організацію самостійної роботи”, “Положення про ректорський контроль якості підготовки здобувачів вищої освіти” [<http://surl.li/xkvtxa>]. За ОП передбачено проведення контрольних заходів ОК у вигляді контролю на семінарських, лабораторних і практичних заняттях; рубіжного (модульного) і підсумкового контролю, що здійснюється в різних формах (усно, письмово, тестово), згідно графіків, що висвітлюються на сайті ЗВО [<http://surl.li/vybaoa>]. Основними формами підсумкового контролю з навчальних дисциплін, який спрямований на виявлення рівня досягнення ПРН, є екзамен або залік. Розрахунок оцінки навчальних досягнень здобувачів ґрунтується на 100 бальній системі з переведенням оцінки в національну систему та шкалу ECTS. Здобувачі освіти на сторінці кафедри та на платформі Moodle на сторінках окремих ОК мають доступ до силабусів навчальних дисциплін, методичних рекомендацій щодо виконання кваліфікаційних робіт. У РПНД є загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача під час поточного та підсумкового контролю та розподіл балів за роботу на практичних чи семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, здачі іспиту тощо. Разом з тим в силабусах та робочих програмах ОК не прописані деталізовані критерії оцінювання за конкретний вид роботи, а лише однакова сума балів (100 балів) за кожен вид контролю, що є недоліком. Під час зустрічі з НПП та здобувачами з'ясовано, що нарахування балів здобувачам відбувається згідно із запропонованими у РПНД дисциплін критеріями та відповідним розподілом балів. Встановлено, що здобувачі знають критерії оцінювання та розподіл балів, представлений у РПНД, а результати опитування здобувачів вказують, що критерії оцінювання для них були зрозумілими та доступними, вони своєчасно отримували інформацію про форму та кількість контрольних заходів (запит №2).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форми підсумкової атестації здобувачів за ОП відповідають вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія для другого (магістерського) рівня: підсумкова атестація передбачена в ОП та навчальному плані, здійснюється у формі кваліфікаційної роботи [<http://surl.li/zotdju>] та атестаційного екзамену [<http://surl.li/evokrn>]. Загальні вимоги до етапів підготовки та оформлення кваліфікаційних робіт, критерії оцінювання містяться у Методичних рекомендаціях до написання, оформлення та підготовки до захисту кваліфікаційних робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 053 “Психологія”. Відповідно до вимог Стандарту, кваліфікаційні роботи повинні проходити перевірку на відсутність академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації, бути розміщені у репозитарії або на сайті ЗВО. Під час зустрічей з фокус-групами було з'ясовано, що кваліфікаційні роботи будуть перевірятися через сервіс AntiPlagiarism та програму Plagiarism detector (запит №5), а також захищені кваліфікаційні роботи будуть розміщені в репозитарії ЗВО. На момент проведення акредитаційної експертизи захисту кваліфікаційних робіт на ОП ще не було. Програма атестаційного екзамену передбачає оцінювання якості знань здобувачів та їх готовність до професійної діяльності у сфері реабілітаційної психології, та включає в себе запитання ОК “Групова психотерапія по роботі з втратою”, “Реабілітаційна психологія”, “Соціально-психологічна реабілітація постраждалих від надзвичайних ситуацій”, “Сучасні напрямки консультативної роботи у реабілітаційній психології”, “Інноваційні технології у психології”. На запит ЕГ (запит №8) було надано декілька прикладів білетів атестаційного екзамену, проведення якого передбачає відповідь здобувача на 2 теоретичні питання білету та розв'язання одного практичного завдання. Оцінювання результатів відбувається згідно наведених у програмі критеріїв за 100-бальною системою з подальшим переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS. Практична складова атестаційного екзамену дає змогу перевірити вміння здобувачів розв'язувати складні практичні завдання у професійній діяльності. Форми атестації відповідають вимогам Стандарту та дозволяють оцінити рівень засвоєння ЗК, СК та ПРН підготовки здобувача ОП “Реабілітаційна психологія”.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів регламентуються “Положенням про організацію освітнього процесу”, “Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень студентів” та іншими положеннями, які розміщені на сайті ЗВО у вільному доступі [<http://surl.li/hilxpt>]. У “Положенні про атестацію здобувачів вищої освіти, формування та організацію роботи екзаменаційної комісії” [<http://surl.li/cpwcev>] розміщений порядок оскарження

результатів оцінювання кваліфікаційної роботи та атестаційного іспиту. Порядок оскарження результатів контрольних заходів за конкретними ОК відсутній. Підсумковий контроль з дисциплін забезпечується двома викладачами, а підсумкова атестація – екзаменаційною комісією (із залученням роботодавців), що забезпечує об'єктивність оцінювання. Атестація здобувачів здійснюється відкрито й публічно. Об'єктивність і неупередженість екзаменаторів та запобігання конфлікту інтересів забезпечується своєчасним ознайомленням з чіткими критеріями оцінювання; рівними умовами для здобувачів та відкритістю інформації; процедурою оскарження результатів контрольних заходів. У випадку отримання незадовільної оцінки або позначки “не з'явилися” здобувачами в день, визначений за розкладом для складання контрольних заходів, може бути надано право перескладання екзамену або заліку протягом сесії за індивідуальним графіком ліквідації академічних заборгованостей. Порядок перескладання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни. Здобувач не може бути допущений до перескладання екзамену з дисципліни, доки він не виконає усі види робіт, які передбачені РП. Здобувачі обізнані про можливість оскарження результатів контрольних заходів та можливість повідомлення про неетичну поведінку. Гарант ОП та НПП ознайомлюють здобувачів з основними нормативними документами, що регламентують процедуру проведення контрольних заходів, а також надають здобувачам всю необхідну інформацію щодо форм контролю та оцінювання на сторінці курсів на платформі Moodle. Робота щодо запобігання конфлікту інтересів здійснюється у межах Антикорупційної програми на 24-25 р. і регламентована представленими на сторінці уповноваженого з антикорупційної діяльності ЗВО [http://surl.li/sffsml]. За результатами опитування (запит №2) здобувачі оцінюють можливість оскаржити процедуру проведення та результати контрольних заходів на 4 (за 5-бальною системою). На питання “Чи відомо Вам, що студенти мають можливість обговорювати результати навчання, а у разі необхідності – оскаржувати оцінки?” - 88,2% відповіли “так” [http://surl.li/qtrpfr]. ЕГ з'ясувала, що випадків оскарження результатів здобувачами ОП контрольних заходів, а також конфлікту інтересів не було, тому відповідні процедури не застосовувалися.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ЗВО політика і стандарти дотримання академічної доброчесності визначені Кодексом академічної доброчесності, “Положенням про систему запобігання плагіату в академічних текстах працівників та здобувачів вищої/фахової передвищої освіти НРЗВО”, “Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності”, “Антикорупційною програмою НРЗВО КПДІ” на 2024-2025 роки, “Декларацією про дотримання академічної доброчесності здобувачем вищої освіти”, “Декларацією про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним, педагогічним працівником”, які є у вільному доступі на сайті ЗВО [http://surl.li/ybbowz]. Після вступу на навчання здобувачів вищої освіти ознайомлюють з “Кодексом академічної доброчесності”, де зазначено зобов'язання дотримуватись морально-етичних та правових норм академічної доброчесності і відповідальність здобувача за їх порушення. Учасники освітнього процесу заповнюють “Декларацію про дотримання академічної доброчесності здобувачем” та “Декларацію про дотримання академічної доброчесності НПП”, усвідомлюють академічну та/або інші види відповідальності щодо чинного законодавства і відповідні заходи за порушення академічної доброчесності. Популяризація академічної доброчесності у ЗВО відбувається через “Комісію з питань етики та академічної доброчесності”, “Сектор моніторингу та забезпечення якості освітнього процесу” та усіма учасниками освітнього процесу, а також під час вивчення ОК “Методологія та організація наукових психологічних досліджень” тощо. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ було з'ясовано, що вони ознайомлені з правилами та принципами академічної доброчесності. Кваліфікаційні роботи здобувачів будуть проходити перевірку на ознаки плагіату через сервіс AntiPlagiarism та програму Plagiarism detector. На запит ЕГ ЗВО надав декілька скан-копій звітів перевірки наукових робіт здобувачів на текстові запозичення. При аналізі скан-копій звітів було підтверджено інформацію щодо перевірки наукових текстів здобувачів на предмет плагіату. Всі послуги з перевірки наукових текстів на виявлення академічного плагіату є безкоштовними. Здобувачі входять до відділу студентського самоврядування з академічної доброчесності та попередження корупційних правопорушень Також на сайті ЗВО оприлюднено інформацію про роз'яснювальну роботу зі здобувачами щодо принципів дотримання академічної доброчесності [http://surl.li/perzaz]. Під час зустрічі зі здобувачами ОП ЕГ було підтверджено, що вони ознайомлені з поняттям академічної доброчесності та її принципами.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Форми контролю здобувачів відповідають стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, дозволяють у межах навчальних дисциплін ОП перевірити рівень отриманих результатів навчання завдяки об'єктивності та системності контролю, різноманітності його форм, відповідності змісту завдань ПРН; є доступними здобувачам та зрозумілими. При визначенні загального рівня відповідності критерію вирішальними стали оцінки за підкритеріями: 5.1 (форми контролю відповідають ПРН ОП, а критерії оцінювання є прозорими, чітко окресленими та зрозумілими для здобувачів); 5.2 (форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти); 5.3 (наявність чітких критеріїв оцінювання у РП; недосконала процедура оскарження результатів контрольних заходів); 5.4 (у ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і

процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації ОП). ЕГ дійшла висновку, що ОП у контексті Критерію 5 загалом відповідає рівню В.

Недоліки

У документах, які регулюють організацію освітнього процесу, відсутня процедура оскарження результатів контрольних заходів підсумкового контролю (залік, іспит).

Рекомендації

Навчальному відділу протягом навчального року ініціювати перегляд внутрішніх локальних актів і включити в них детальний алгоритм оскарження результатів контрольних заходів підсумкового контролю (залік, іспит). Очікується, що оновлені локальні акти міститимуть чіткий, прозорий та справедливий механізм оскарження, який буде враховувати інтереси всіх учасників освітнього процесу. Ця рекомендація надається з метою вдосконалення нормативної бази закладу та забезпечення ефективних процедур врегулювання потенційних конфліктних ситуацій. Передбачається, що впровадження оновленої процедури сприятиме підвищенню якості освітнього процесу та зміцненню довіри між всіма його учасниками.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

На основі аналізу відомостей про СО, результатів проведеної зустрічі з НПП кафедри та інформації поданої на сайті кафедри [<http://surl.li/ueqxa>] ЕГ відзначає відповідність академічної та професійної кваліфікації викладачів дисциплінам, які вони викладають, що забезпечує досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. Інформація про академічну та професійну кваліфікацію викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми представлена в таблиці 2. У групу забезпечення ОП включено 8 викладачів кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської, з них 2 доктори психологічних наук, 1 доктор педагогічних наук, 2 кандидатів наук, 3 викладача, вчене звання професор мають 3 особи, вчене звання доцента мають 2 науково-педагогічних працівників. Освіта, науковий ступінь, вчене звання, наукові та науково-методичні публікації за останні 5 років науково-педагогічних працівників відповідають змісту ОК, які вони викладають. Члени групи забезпечення беруть участь у міжнародних (С. Шандрук, Н. Жияк, Т. Марчак) та вітчизняних стажуваннях (М. Волощук). Також при формуванні викладацького складу за ОП враховані вимоги п. 38 Ліцензійних вимог щодо провадження освітньої діяльності, що сприяє розширенню досвіду НПП, урізноманітненню форм викладання, вдосконаленню змісту тем ОК. Академічна кваліфікація викладачів підтверджується відповідним професійним практичним досвідом (згідно таблиці 2). Зокрема, досвід практичної діяльності мають такі НПП: Михальський А. (лікар-гастроентеролог Кам'янець-Подільської міської поліклініки №2); Жияк Н. (психолог-консультант за методом символдрама); Романовська Л. (психолог-консультант ТОВ "КК Консалтинг"). Також результати аналізу табл. 2 засвідчують відповідність стажувань та підвищення кваліфікації таких НПП у рамках ОК, викладання яких вони забезпечують: Жияк Н. В. (Норвегія, 2022; Львів, 2024, Лодзь, 2020) – ОПП 01, ОПП 03, ОЗП 03; Попелюшко Р. П. (Швейцарія, 2023, Київ 2023) – ОПП 02, ОПП 06; Столяренко О. Б. (Чернівці, 2020) – ОЗП 01. У більшості НПП кафедри є відповідність фахових публікацій за тематикою ОК, які вони забезпечують, у тому числі, наукових публікацій, що індексуються в міжнародних наукометричних базах даних. На основі аналізу табл. 2 ЕГ дійшла висновку, що освітня кваліфікація НПП відповідає тим ОК, які вони викладають, однак звертає на себе увагу факт того, що 6 ОК викладаються сумісниками. Академічна кваліфікація викладачів, які забезпечують викладання ОК на ОП, дозволяє здобути відповідні компетентності та досягнути програмних результатів навчання. Професійна/освітня кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП, повністю відповідає ОК, цілям та програмним результатам навчання.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

При заміщенні вакантних посад НПП, призначення на які здійснюється на конкурсних засадах, ЗВО керується "Положенням про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних та педагогічних працівників Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти "Кам'янець-Подільський державний інститут" [<http://surl.li/txkily>], яке унормовує прозорість процедур, що дають можливість врахувати рівень професіоналізму потенційних викладачів; визначає порядок процедури та умови проведення конкурсу і регламентує зміст етапів проходження конкурсу на рівні Конкурсної комісії, кафедри, факультету та Інституту. Конкурсний відбір для заміщення вакантної посади НПП оголошується наказом ректора, після чого на сайті ЗВО розміщується оголошення про проведення конкурсу. ЕГ на зустрічах з фокус групами було підтверджено інформацію подану у СО, що з метою організації конкурсного добору викладачів у ЗВО: конкурс на заміщення посади оголошується не пізніше, ніж через 2 місяці після набуття статусу вакантної, а в порядку обрання за конкурсом не пізніше, ніж за 3 місяці до закінчення терміну дії контракту (не пізніше, ніж через два місяці після набуття нею статусу вакантної). Дата публікації оголошення вважається першим днем оголошеного конкурсу. Строк подання заяв та документів для участі в конкурсі становить 1 місяць з дня публікації оголошення. Після закінчення строку подання заяв та документів протягом 5-ти робочих днів видається наказ ректора про допуск до участі претендентів у конкурсному відборі. Особам, які подали заяву і не відповідають вимогам, протягом 3-х робочих днів повідомляється про відмову шляхом надсилання їм листа. Підставою для трудових відносин з кандидатом є трудовий договір. У межах процедури конкурсного відбору викладачі проводять відкриті заняття, звітують на засіданні кафедри про свої науково-методичні досягнення та перспективи розвитку, де ухвалюються відповідні клопотання до Вченої ради Інституту щодо рекомендації претендента на зайняття вакантної посади, де за результатами таємного голосування приймаються рішення. Комісія, яка розглядає відповідність документів до умов оголошеного конкурсу та допускає кандидата до подальших етапів. На засіданні кафедри обговорюються професійні та особисті якості претендента і шляхом таємного чи відкритого голосування приймається рішення про його відповідність посаді. На засіданні Вченої ради Інституту шляхом таємного голосування обираються на вакантні посади асистенти, викладачі, доценти, старші викладачі, директори інститутів та декани факультетів. Рішення Вченої ради є підставою для укладення трудового договору з обраною особою і видання наказу ректора щодо прийняття її на роботу. Термін дії строкового трудового договору (контракту) встановлюється за погодженням сторін. Отже, процедури конкурсного добору є прозорими і відкритими та дозволяють сформувати групу забезпечення для успішної реалізації ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Кафедра співпрацює із роботодавцями, залучаючи їх до організації окремих видів діяльності за ОП. Згідно з відомостями самооцінювання роботодавці залучені до обговорення та внесення змін до ОП, долучаються до організації та проведення практики у здобувачів, беруть участь у проведенні конференцій, круглих столів, науково-практичних семінарів, зустрічах з гарантом ОП. Під час зустрічі ЕГ з роботодавцями було підтверджено їх співпрацю з кафедрою. Стейкхолдери беруть участь у обговоренні змісту ОП, вносять пропозиції щодо вдосконалення ОП, беруть участь в обговоренні тематики кваліфікаційних робіт; будуть брати участь у підсумковій атестації; здобувачі проходять практику в психологічних центрах та в організаціях стейкхолдерів. Професіоналі-практики та експерти галузі залучаються до реалізації освітнього процесу [<http://surl.li/dzxlto>]. Наприклад, для проведення гостьових лекцій було запрошено С. Калаур [<http://surl.li/uzcxjo>], О. Василенко [<http://surl.li/kslmpp>], В. Шевченко [<http://surl.li/okboeu>]. На кафедрі діє благодійний проект "Діалог з психологом-психотерапевтом" Л. Липовською [<http://surl.li/ybdnej>], проведення занять на базах практики тощо. Згідно відомостей СО, інформації на сайті ЗВО та під час зустрічей із фокус групах ЕГ підтвердила дані щодо залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до реалізації освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

У ЗВО створено цілісну систему професійного розвитку НПП через власні програми та у співпраці з іншими організаціями. Керівництво Інституту сприяє професійному розвитку НПП, створюючи можливості для проходження стажування, укладаючи відповідні угоди з іншими ЗВО, організаціями та установами, зокрема, закордонними. У ЗВО є Відділ міжнародних зв'язків, комунікації та інноваційно-наукової роботи [<http://surl.li/zqxsnn>], на сторінці якого розміщена загальна інформація про курси підвищення кваліфікації, програма курсів підвищення кваліфікації, порядок проведення курсів підвищення кваліфікації тощо. НПП Інституту у контексті удосконалення та професійного розвитку, проходять підвищення кваліфікації згідно "Порядку підвищення кваліфікації" [<http://surl.li/iyowll>]. Міжнародні стажування пройшли такі НПП кафедри (підтвердження у табл. 2 та запит №7): Жиляк Н., Марчак Т. Попелюшко Р. та ін. Під час зустрічей ЕГ із фокус-групами було підтверджено інформацію, подану у СО, щодо можливостей підвищення кваліфікації НПП та результатів міжнародних стажувань. У ЗВО запроваджено практику стимулювання розвитку викладацької майстерності засобами матеріального та морального заохочення, система яких регламентується "Колективним договором між адміністрацією та профспілковим комітетом працівників", "Положенням про преміювання та матеріальну допомогу працівникам", де зазначено критерії оцінки праці НПП при преміюванні, порядок і розміри премії. В Інституті запроваджено рейтингову систему оцінювання, яка передбачає визначення індивідуального рейтингу кожного викладача, за його підсумками здійснюється гнучка система заохочень (грамоти, подяки, преміювання, частково відшкодовуються витрати на публікації Scopus та Web of Science тощо). При матеріальних заохоченнях розміри грошових премій викладачів визначаються з урахуванням досягнень на основі рейтингу (індивідуального/колективного кафедрального) показників професіоналізму викладачів за різними напрямками

діяльності, зокрема, в навчально-методичній, науковій роботі. Надання надбавок і доплат до посадового окладу стимулює розвиток викладацької майстерності. Також ЗВО сприяє підвищенню викладацької майстерності шляхом моральних заохочень: оголошення подяк ректора Інституту, нагородження грамотами різних рівнів, представлення до відомчих нагород державних органів управління освітою. НПП кафедри повідомили, що отримують матеріальні (премії, часткове відшкодування витрат за публікації у Scopus та Web of Science) та моральні заохочення (грамоти, подяки на різних рівнях). Було підтверджено інформацію, подану у СО щодо нагород НПП кафедри (Жиляк Н., Марчак Т.). ЕГ переконала, що у ЗВО систематично реалізується роз'яснювальна робота щодо усвідомлення перспектив професійної діяльності науково-педагогічних працівників, що пов'язане з їх соціальною значущістю і статусом, матеріальними умовами, соціальними умовами праці, можливостями особистісного зростання і самореалізації.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до освітнього процесу за ОП, відповідає вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та цілям ОП. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими, надають можливість забезпечити потрібний рівень професіоналізму викладачів. ЗВО сприяє професійному розвитку НПП. У ЗВО розроблена ефективна система залучення роботодавців, фахівців-практиків до організації та реалізації освітнього процесу за ОП, зокрема практикується проведення гостьових лекцій, майстер-класів, та занять на базах практики. При визначенні повної відповідності критерію вирішальними стали оцінки за підкритеріями: 6.1 (академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП, повністю забезпечує досягнення визначених цілей та ПРН ОП); 6.2 (процедура конкурсного відбору є прозорою та такою, що унеможливує ризики, пов'язані з проявами суб'єктивізму); 6.3 (освітній процес супроводжується залученням роботодавців на всіх стадіях його реалізації); 6.4 (залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців); 6.5 (ЗВО сприяє професійному розвитку НПП через угоди, меморандуми із вітчизняними та закордонними партнерами, а також через створення власних програм підвищення кваліфікації); 6.6 (заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності). ЕГ дійшла висновку, що ОП у контексті Критерію 6 має повну відповідність рівню В. ОП та освітня діяльність повністю відповідають визначеному критерію, проте не мають взірцевого характеру.

Недоліки

Не зафіксовані.

Рекомендації

Адміністрації КДПІ реалізовувати політики оптимізації кадрового забезпечення, передбачивши поступове збільшення кількості викладачів на постійній основі на ОП. Це сприятиме підвищенню стабільності освітнього процесу, якості навчання та створенню умов для довготривалої співпраці з фахівцями.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Під час огляду матеріально-технічної бази Кам'янець-Подільського державного інституту було з'ясовано особливості забезпечення освітнього середовища ОП "Реабілітаційна психологія". По-перше, аудиторії навчального корпусу є обладнані відповідно до потреб учасників освітнього процесу та дозволяють задовольнити їх потреби (наявні: комп'ютери, інтерактивні дошки, фліпчарти, мультимедійні засоби, традиційні парти, стільці та дошки, а також інклюзивна інфраструктура). Крім того, забезпечення аудиторій дозволяє використовувати їх у тому числі і для тематичних заходів: засідань, конференцій, круглих столів, тренінгів, тощо. Для розширення навичок та практичного сприяння професійному становленню здобувачів даної ОП, як було з'ясовано в ході фокус-груп, на базі

КПДІ існують та здійснюють свою діяльність: Лабораторія психологічного консультування та тренінгів [<http://surl.li/nmgxli>], Центр підтримки студентів [<http://surl.li/ycvxjj>], Психолого-педагогічний відділ [<http://surl.li/ycvzyy>]. Останнє можливо шляхом тісної співпраці між здобувачами освіти та Інститутом, в результаті чого студенти залучені до діяльності закладу та мають можливість працевлаштування в ньому, що є засвідченим в ході фокус-груп фактом. По-друге, інформаційно-технічне забезпечення та бібліотека КПДІ дозволяють здобувачам отримувати доступ до таких інформаційних, наукометричних ресурсів як Scopus та Web of Science, в бібліотечному фонді наявним є навчально-методичне забезпечення, необхідне для навчальної діяльності за ОП. Було встановлено факт оновлення навчально-методичного забезпечення, наявного у бібліотеці в порядку: по-перше планового оновлення, по-друге за запитом здобувачів. Представлені у відкритому доступі на сторінці кафедри навчально-методичні матеріали (робочі програми, силабуси, методичні вказівки тощо) є автентичними та достатніми відносно мети ОП та ПРН. Навчальні аудиторії обладнані достатньо для здійснення освітнього процесу за всіма освітніми компонентами. Також існує практика збору інформації про відповідні потреби учасників освітнього процесу та їх врахування і задоволення. Всі вище перераховані факти були з'ясовані в ході аналізу ВСО, огляду МТБ та зустрічей з представниками закладу. Таким чином, освітнє середовище КПДІ та ті практики і заходи, що забезпечуються матеріально-технічною базою закладу є достатніми для формування у здобувачів знань в сфері здійснення реабілітаційних та соціально-психологічних заходів, соціальних навичок, науково-дослідницької компетентності.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

В ході фокус-груп з'ясувалося, що у всіх учасників освітнього процесу в межах ОП є доступ до інформаційних ресурсів та інфраструктури, що є необхідними для здійснення навчальної, викладацької та/або наукової діяльності. Також встановлено, що здобувачі та науково-педагогічні працівники мають доступ до бібліотечного фонду, періодичних видань, інформаційних ресурсів, баз Scopus та Web of Science, а також відповідного навчально-методичного забезпечення. Також забезпечено доступ всіх учасників освітнього процесу до відповідної інфраструктури: читальні зали, бездротове Інтернет-підключення в межах корпусу тощо. Дистанційне навчання на ОП здійснюється в інформаційно-освітньому середовищі Moodle, доступ до якого був наданий ЕГ заздалегідь, що дозволило переконатися в тому, що платформа дійсно використовується здобувачами та дозволяє ефективно організувати і здійснювати навчання. Встановлено також, що доступ до всіх вищеперерахованих ресурсів є безоплатним для всіх учасників освітнього процесу.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Безпека освітнього середовища в Кам'янець-Подільському державному інституті забезпечується Відділом охорони праці, техніки безпеки та цивільного захисту [<http://surl.li/kytejc>]. Відділ здійснює свою діяльність у трьох напрямках: охорона праці, техніка безпеки та цивільний захист. Відповідно, за кожним напрямком діяльності функціонує внутрішній підрозділ. Нормативний аспект роботи відділу відображено на його сторінці на офіційному сайті ЗВО [<http://surl.li/tzlmty>]. Також питання безпеки регулюється рядом правил та положень, що визначають внутрішній розпорядок та підвищення компетентності учасників освітнього процесу з питань безпеки [<http://surl.li/bdimik>], [<http://surl.li/jbsdbb>], [<http://surl.li/pxdsgm>]. В ході огляду матеріально-технічної бази та фокус-групи з представниками відділу було засвідчено відповідність освітнього середовища КПДІ всім безпековим вимогам, наявність укриття. Було відзначено також, що укриття є обладнаними відповідно до потреб учасників освітнього процесу, для здійснення освітнього процесу, безпечного функціонування секторів та допоміжних підрозділів Інституту. Також підтверджено здійснення заходів з інформування та інструктування персоналу та учасників освітнього процесу з питань техніки безпеки, охорони праці та цивільного захисту. Задоволення інтересів здобувачів вищої освіти можливе завдяки наявності на території ЗВО такої інфраструктури, як: спортивні майданчики, тренажерні комплекси спортивного та реабілітаційного призначення, рекреаційні зони, сектор організації дієтичного збалансованого харчування. Для задоволення інтересів осіб з ООП існують: Оздоровчо-реабілітаційний та фізкультурний центр (Сектор фізичної реабілітації, іпотерапія, сектор медичної реабілітації, сектор фізичної реабілітації та спорту (інваспорту) [<http://surl.li/yslalo>], басейн тощо. Також, в ході фокус-груп, було засвідчено задоволеність здобувачів освіти МТБ та можливостями задоволення власних потреб та інтересів. Інформацію про потреби здобувачів ЗВО отримує напряму від здобувачів, за зверненням останніх, за результатами опитувань та через інші засоби збору інформації, такі як онлайн-діалог з ректором [<http://surl.li/spcjjj>], "Скринька довіри" [<http://surl.li/sozdqk>].

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти КПДІ здійснюється за рахунок розподілу обов'язків та водночас співпраці між структурними, допоміжними підрозділами,

персоналом, НПП та здобувачами освіти. Освітній процес на ОП “Реабілітаційна психологія” відбувається в змішаному форматі по змінах. Відповідно, для своєчасного інформування здобувачів використовуються різного роду технічні засоби: новини на офіційному сайті ЗВО, месенджери та соц.мережі тощо. Навчальну діяльність в дистанційному форматі здобувачі здійснюють в системі Moodle, де розміщено всі матеріали, необхідні для вивчення ОК ОПП. Соціальна підтримка здобувачів НПП здійснюється відповідно до чинного законодавства. Разом з тим, на базі Інституту функціонує Центр підтримки, який, як не один раз відзначалося на фокус-групах, здійснює супровід здобувачів відповідно до їх потреб та запитів, грає як посередницьку та консультативну, так і організаційну роль в процесі задоволення потреб здобувачів освіти ЗВО. Підтримка фізичного ментального здоров'я здобувачів ОП “Реабілітаційна психологія” здійснюється завдяки функціонуванню Психолого-педагогічного відділу та Оздоровчо-реабілітаційного та фізкультурного центру. На базі останнього функціонують сектори, провідною функцією яких є здійснення терапевтичних та реабілітаційних заходів для здобувачів з різними нозологіями. Для задоволення потреби у працевлаштуванні майбутніх випускників на базі Інституту функціонує Сектор працевлаштування, що ознайомлює здобувачів з сучасними умовами та вимогами ринку праці, а також фактично сприяє їх подальшому професійному становленню. В ході фокус-груп експертній групі вдалося пересвідчитися в практичній реалізації всіх вищезазначених практик та почути схвальні відгуки від здобувачів ОП.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Під час огляду матеріально-технічної бази та фокус-груп було встановлено, що забезпеченість КПДІ інклюзивною інфраструктурою є достатньою для реалізації права на освіту осіб з ООП. По-перше, було засвідчено наявність підйомників: при вході до корпусу та міжповерхового між першим та другим поверхами. Також в ході фокус-груп було зазначено, що вся інфраструктура для людей з ООП знаходиться переважно на першому поверсі. По-друге, було встановлено наявність пандусів при входах до навчального корпусу та гуртожитків. По-третє, навчальний корпус та гуртожиток є повністю адаптованими до пересування ними людей з ООП: розширені коридори, на стінах поручні, наявні відповідно облаштовані санітарно-гігієнічні приміщення, в розпорядженні закладу є інвалідні візки. По-четверте, аудиторії є повністю обладнані відповідно до вимог: при вході наявні таблички зі шрифтом Брайля, в навчальних аудиторіях є інклюзивні парти, також здійснюється супровід здобувачів з порушеннями слуху. Разом з тим, сайт не є адаптованим для потреб людей з порушеннями зору. Для потреб здобувачів освіти Інститут має спеціалізований транспортний засіб, практика використання та наявність якого була засвідчена в ході огляду МТБ та фокус-груп. Під час зустрічей зі здобувачами вдалося поспілкуватися зі студентами з ООП та отримати позитивну оцінку інклюзивної інфраструктури, заходів та практик, присвячених інклюзивності освіти КПДІ та культури толерантності в закладі.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Антикорупційна політика та відповідні заходи в КПДІ регламентуються як чинним Законодавством України, так і внутрішніми положеннями та порядками, зокрема: “Антикорупційна програма Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти “Кам'янець-Подільський державний інститут” на 2024-2025 рр.” [<http://surl.li/tobidm>], “Порядок прийняття та розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень у Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти “Кам'янець-Подільський державний інститут” [<http://surl.li/jgevzmz>]. В ЗВО функціонує налагоджений механізм розгляду та вирішення питань корупції та інших порушень пов'язаних із нею. Згідно до неї, існує уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції [<http://surl.li/qsgjwb>], яка в результаті скарги на корупційні дії проводить консультаційні, роз'яснювальні та розслідувальні дії, з'ясовуючи обставини та фактичність правопорушення. Після з'ясування обставин справа передається до розгляду на рівні Інституту, або Національного агентства з питань запобігання корупції, в залежності від рівня організації, на якому правопорушення було здійснено. Відповідно до ВСО та інформації отриманої в ході фокус-груп, фактів звернення до Комісії з питань запобігання та виявлення корупції зафіксовано не було. Політика реагування та вирішення конфліктних ситуацій КПДІ є унормованою та прозорою. Відповідно до неї, в ЗВО здійснюється робота з попередження, вирішення чи врегулювання, запобігання конфліктних ситуацій; функціонує Комісія з врегулювання конфліктних ситуацій, органами студентського самоврядування здійснюється захист прав та інтересів здобувачів освіти шляхом інформування адміністрації закладу про їх потреби. За даними ВСО та інформацією, отриманою в ході фокус-груп, фактів звернення до Комісії в результаті випадків дискримінації, утисків, сексуальних домагань чи будь-яких інших конфліктів не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

В ході аналізу експертній групі вдалося зробити наступні висновки щодо відповідності ОП зазначеному Критерію. За підкритерієм 7.1. зазначається повна відповідність: матеріально-технічне забезпечення КПДІ є достатнім для успішної реалізації освітнього процесу та функціонування ОП. Навчально-методичне забезпечення, інформаційні та

технічні ресурси дозволяють досягти поставлених цілей, досягнути мети та ПРН, разом з тим, надаються всім учасникам освітнього процесу на безоплатній основі. За підкритерієм 7.2. зазначається повна відповідність: інфраструктура та ресурси освітнього середовища є безоплатними та надаються здобувачам відповідно до чинного законодавства. За підкритерієм 7.3. зазначається повна відповідність: освітнє середовище надає можливості задовольнити потреби та інтереси здобувачів освіти, тісна співпраця структурних та допоміжних підрозділів Інституту дозволяє здійснювати роботу зі збереження та підтримання ментального здоров'я учасників освітнього процесу. За підкритерієм 7.4 зазначається повна відповідність: заклад надає світню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти шляхом організації співпраці відділів, підрозділів, персоналу та центрів. За підкритерієм 7.5. зазначається повна відповідність: створений в 2024-ому році, в рамках участі Інституту в пілотній програмі з забезпечення безбар'єрності освітнього середовища, Центр підтримки студентів спрямовує свою діяльність на реалізацію пунктів Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року. В ході фокус-груп вдалося переконатися в ефективності роботи Центру, відзначити комплексність та оперативність роботи зі здобувачами з ООП, що, таким чином, дозволяє стверджувати, що дана практика заслуговує на оцінку її як інноваційної. Достатньою для реалізації освітнього процесу є також і інклюзивна інфраструктура закладу. Крім того, особливості технічного оснащення корпусу, заходи з супроводу осіб з ООП, реабілітаційні заходи та відповідні їм ресурси (спеціалізовані приміщення для фізіотерапії та відновлювальної терапії, наявність іподрому для іпотерапії, басейну тощо) дозволяють стверджувати, що практика забезпечення права на освіту осіб з ООП заслуговує на оцінку її як взірцевої. За підкритерієм 7.6. зазначається повна відповідність: антикорупційна політика, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій є унормованою, а особливості їх реалізації є доступними для всіх учасників освітнього процесу, зокрема в Інституті діє Комісія з врегулювання конфліктних ситуацій, Комісія з питань запобігання та виявлення корупції, Комісія з питань етики та академічної доброчесності, до роботи яких залучаються здобувачі освіти.

Недоліки

Офіційний веб-сайт закладу не адаптовано до потреб людей з порушеннями зору.

Рекомендації

Адміністрації закладу ініціювати процес із забезпечення закладу освіти інформаційним цифровим ресурсом, що відповідає змісту офіційного сайту та враховує потреби людей з порушеннями зору різної нозології. Дана рекомендація може бути дотримана відповідно до плану оновлення матеріально-технічної бази Інституту, шляхом участі у програмах, отримання грантів на реалізацію чи створення проєктів в сфері інклюзивної освіти тощо. Забезпечення закладу таким ресурсом сприятиме розвитку його безбар'єрного середовища.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми в КПДІ здійснюється відповідно до "Положення про освітні програми Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти Кам'янець-Подільський державний інститут" (пункти 4 та 5 висвітлюють процес розробки, затвердження та відкриття) [<http://surl.li/rimffb>], "Положення про освітні програми, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти у НРЗВО КПДІ" [<http://surl.li/bgarcu>], "Положення про порядок проведення аудиту освітніх програм та постакредитаційного моніторингу акредитованих освітньо-професійних програм у НРЗВО КПДІ" [<http://surl.li/kxxekt>], а також "Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти" [<http://surl.li/qszen>]. Моніторинг ОП відбувається із залученням Сектору моніторингу та забезпечення якості освітнього процесу. Відповідно до інформації отриманої в ході аналізу ВСО та фокус-груп, процедура перегляду та змін в структурі ОП "Реабілітаційна психологія" відбувається за потреби, в результаті звернення заінтересованих сторін, або відповідно до порядку. Зміни в ОП, окрім ресурсами зумовленої необхідності, обґрунтовуються потребами заінтересованих сторін, суспільства та ринку праці, що відображено у переліку освітніх компонентів.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Залучення здобувачів освіти до процесу забезпечення якості освіти в КПДІ регламентується “Положенням про студентське самоврядування” [<http://surl.li/wodbnw>] та “Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти” [<http://surl.li/wqhjoq>]. За словами здобувачів освіти, внесення пропозиції щодо покращення якості освітньої програми можливе шляхом особистого звернення до гаранта, НПП, студентської ради, проходження відповідних опитувальників. В підтверджуючих документах за запитом №1 наявні докази плановості подачі, розгляду та врахування пропозиції представника від здобувачів ОП, в результаті було розширено перелік ВК такими дисциплінами, як: “Технології особистісного розвитку у реабілітаційній психології” та “Тренінг особистісного росту”. Аналіз веб-сайту Інституту, ВСО та інформації отриманої в ході фокус-груп дозволяє зробити висновок про існування в ЗВО практики участі здобувачів освіти в опитувальниках стосовно якості вищої освіти та врахування їх результатів. Підтвердженням слугують наявні на сторінці Сектору моніторингу та забезпечення якості вищої освіти результати опитування здобувачів ОП [<http://surl.li/dydlj>] та у підтверджуючих документах за запитом №2. В ході фокус-групи ЕГ вдалося підтвердити наведені в ВСО факти участі та зміни ОПП, що відбулися за ініціативи студентства, а також дізнатися про розробку навчального курсу з сексології з ініціативи представника від здобувачів освіти. В ході фокус-групи було з'ясовано, що студентське самоврядування співпрацює зі структурними та допоміжними підрозділами Інституту, зокрема з Навчальним відділом, Сектором моніторингу та забезпечення якості освітнього процесу, адміністрацією закладу. Представники студентського самоврядування також впливають і на інші освітні програми Інституту та володіють процедурою впровадження дисциплін до ОП, в чому вдалось пересвідчитися під час фокус-груп. Отримана інформація та зазначені факти дозволяють стверджувати залученість здобувачів освіти та органів студентського самоврядування до внутрішнього процесу забезпечення якості освіти та в цілому до освітнього процесу КПДІ.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

На базі Інституту діє Рада стейкхолдерів Інституту [<http://surl.li/parhpp>] та Рада стейкхолдерів факультету [<http://surl.li/xfcisn>]. Представники роботодавців залучені до процедури забезпечення якості освітньої програми шляхом рецензування [<http://surl.li/vharvz>], участі у складі робочої групи, участі у круглих столах [<http://surl.li/mzsybl>], семінарах, конференціях, перегляді ОП та внесення пропозицій щодо її покращення. Наприклад, під час розгляду ОП в 2024 році, в ході засідання Ради стейкхолдерів було внесено пропозицію доповнити ОПП 08 темами, присвяченими коучингу та тренінговій роботі, що, також, вдалось підтвердити в ході фокус-групи. Представники роботодавців є також і учасниками освітнього процесу на ОП “Реабілітаційна психологія”, адже проводять гостьові лекції, семінари, майстер-класи, є керівниками від місць роботи у здобувачів за дуальною формою освіти. Існує практика збору інформації про потреби та побажання роботодавців в формі онлайн-опитування [<http://surl.li/heappg>; <http://surl.li/uzwkxp>] В ході фокус-груп з роботодавцями та аналізу підтверджуючої документації за запитом №1 вдалося засвідчити фактичну залученість даних представників заінтересованих сторін до процедури перегляду та вдосконалення освітньої програми. Також відзначається готовність до співпраці з потенційними випускниками ОП “Реабілітаційна психологія”. Прикладів працевлаштування випускників даної ОП не було, так як перший випуск відбудеться у 2024-ому році.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

На базі Інституту функціонує Сектор працевлаштування [<http://surl.li/zmqlti>], що сприяє працевлаштуванню випускників Інституту, забезпечує партнерські відносини та співпрацю закладу з роботодавцями, закладами-партнерами. Також, практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників Інституту регламентується “Положенням про працевлаштування випускників НРЗВО КПДІ” [<http://surl.li/efpjbj>]. В ході фокус-групи, представник Сектору працевлаштування надав узагальнену інформацію стосовно статистики випускників Інституту, які отримали первинну посаду в результаті діяльності Сектору з показником в 40%. Випадків працевлаштування та збору, аналізу і врахування досвіду випускників ОП “Реабілітаційна психологія” не існує, так як перший випуск на освітній програмі відбудеться в 2024-ому році.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Система забезпечення якості освіти Інституту включає в себе три рівні діяльності: тактичний, оперативний та стратегічний. Відповідно до кожного рівня діяльності здійснюються заходи з ресурсного забезпечення; впровадження та виконання форм роботи, моніторингу ефективності системи якості освіти; організації та планування заходів спрямованих на підвищення якості освіти відповідно. Обов'язки з реалізації цих трьох рівнів

діяльності покладені на кафедри Інституту; факультети, науково-методичні ради, навчально-методичний відділ, навчальний відділ, Студентську раду, ректорат, Вчену раду Інституту, навчальний відділ, сектор моніторингу та забезпечення якості освітнього процесу відповідно. Отримані рекомендації стосовно підвищення якості вищої освіти, сектор моніторингу та забезпечення якості освітнього процесу передає адміністрації, навчальному відділові та структурним підрозділами Інституту (факультет, кафедра) для розгляду конкретної рекомендації на відповідному для неї рівні. Відповідно до процедури моніторингу, розгляду та усунення недоліків якості освіти, що практикується ЗВО, експертна група в ході фокус-груп з представниками Сектору моніторингу та забезпечення якості освітнього процесу, адміністрації, Гарантом та НПП встановила, що в ході внутрішнього моніторингу не було виявлено жодного недоліку, що має суттєвий характер для якості вищої освіти. Розгляд ОП “Реабілітаційна психологія” в даному контексті відбувався відповідно до запровадженого в 2022-ому році “Положення про порядок аудиту освітніх програм та постакредитаційного моніторингу акредитованих освітньо-професійних програм” в 2023-ому році на рівні факультету у формі нарад із гарантантами. Збір інформації щодо вдосконалення якості вищої освіти, отриманої від заінтересованих сторін в КПДІ регламентується “Положенням про опитування учасників освітнього процесу та зацікавлених осіб” [<http://surl.li/phgxtm>]. Формою збору інформації є як безпосереднє звернення, так і участь в онлайн-опитувальниках, перелік та зміст яких відображено на сторінці Сектору моніторингу та забезпечення якості освітнього процесу [<http://surl.li/idxgpb>]. В ході фокус-груп учасники освітнього процесу та інші представники заінтересованих сторін не раз згадували участь у опитувальниках, результати яких також відображено на сторінці Сектору моніторингу та забезпечення якості освітнього процесу [<http://surl.li/idxgpb>]. Опитування, відповідно до документації та відкритих джерел розповсюджуються в форматі анкет, створених за допомогою сервісу Google Forms. Разом з тим, фактична кількість оприлюднених результатів анкет на окрему тематику не збігається з кількістю опитувальників в банку анкет, вирішення чого є одним із напрямків удосконалення практики врахування результатів опитування заінтересованих сторін.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація ОП “Реабілітаційна психологія” є первинною, однак, за результатами фокус-групи з Гарантом ОП було з’ясовано, що в процесі розробки та перегляду освітньої програми робоча група керувалася досвідом попередніх акредитацій як освітніх програм іншого освітнього рівня за спеціальністю, так і ОП Інституту з інших спеціальностей. Також було засвідчено інформацію про врахування в процесі розробки та покращення ОП досвіду вітчизняних ЗВО. Разом з тим, заклад освіти тісно здійснює міжнародну співпрацю з закладами-партнерами, які в свою чергу надавали експертну оцінку якості освіти ОП “Реабілітаційна психологія”.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Культура якості освіти в КПДІ перебуває на етапі формування. Нормативний аспект формування культури якості освіти забезпечується “Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти” [<http://surl.li/fyhndk>], “Кодексом академічної доброчесності” [<http://surl.li/jyzhup>], “Положенням про систему запобігання плагіату в академічних текстах працівників та здобувачів вищої/фахової передвищої освіти” [<http://surl.li/nhtqsh>], “Положенням про комісію з питань етики та академічної доброчесності” [<http://surl.li/syrxbu>]. Організаційний аспект формування культури якості освіти забезпечується співпрацею структурних, допоміжних підрозділів, адміністрації, менеджменту закладу та здобувачів освіти. Органи студентського самоврядування долучаються до формування культури якості освіти шляхом не лише участі в опитуваннях на зазначену тему, а і, як було зазначено в ході фокус-групи, мають можливість безпосереднього впливу на зміст анкет, а також ініціюють зміни в освітній діяльності за ОП “Реабілітаційна психологія” та інших. Крім того, студенти залучаються до тематичних заходів, що формують культуру доброчесності [<http://surl.li/vgvcbi>]. В Інституті здійснює свою діяльність Рада молодих вчених [<http://surl.li/tcvzbb>]. Інститут також здійснює видавничу діяльність [<http://surl.li/xxufyf>], а його науково-педагогічні працівники регулярно приймають участь у науково-практичних конференціях та інших заходах, що сприяють підвищенню академічної компетентності [<http://surl.li/lgzlnr>].

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

В ході аналізу системи забезпечення якості вищої освіти в КПДІ та, зокрема, на ОП “Реабілітаційна психологія” було встановлено наступне. За підкритерієм 8.1. зазначається повна відповідність: процедура розробки, перегляду та оновлення ОП є нормативною та послідовною, що було підтверджено в ході аналізу документації та під час фокус-груп. За підкритерієм 8.2. зазначається повна відповідність: було підтверджено участь здобувачів освіти в процесі перегляду освітньої програми, врахування їх рекомендацій. Студенти органів самоврядування здійснюють співпрацю з Сектором моніторингу та забезпечення якості освітнього процесу та іншими підрозділами ЗВО. За підкритерієм 8.3. зазначається повна відповідність: представники роботодавців здійснюють співпрацю з робочою групою ОП як партнери, існують також відповідні договори про співпрацю, що регламентують цю взаємодію.

Оприлюднені документи та інформація отримана в ході фокус груп фактично відповідають актуальній ОП. За підкритерієм 8.4. зазначається повна відповідність: в Інституті існує практика збору інформації про кар'єрний шлях, врахування досвіду та сприяння працевлаштуванню випускників, однак прикладів в рамках даної ОП не існує, так як перший випуск на освітній програмі відбудеться в 2024-ому році. За підкритерієм 8.5. зазначається повна відповідність: система реагування на виявлені в ході моніторингу якості вищої освіти ЗВО є достатньою для забезпечення освітнього процесу та підтримки його якості, однак рекомендована до деталізації та вдосконалення. За підкритерієм 8.6. зазначається повна відповідність: розробка, перегляд та оновлення ОП враховували досвід зовнішнього забезпечення якості вищої освіти інших освітніх програм Інституту, акредитація власне ОП "Реабілітаційна психологія" відбувається вперше. За підкритерієм 8.7. зазначається повна відповідність: культура якості вищої освіти КПДІ знаходиться на етапі активного формування, є нормативною та послідовною, такою, що сприяє покращенню освітнього середовища та освітньої діяльності. Разом з тим, засвідчено відповідні практики, що є рекомендованими до вдосконалення. Таким чином, рівень відповідності ОП за даним Критерієм визначається показником "В".

Недоліки

Не зафіксовані

Рекомендації

Сектору моніторингу та забезпечення якості освітнього процесу рекомендується розширити свою роль у системі забезпечення якості освіти, переходячи від суто посередницької функції до активного учасника процесу вдосконалення освітніх програм. Це може включати глибший аналіз зібраних даних, формування конкретних рекомендацій, вдосконалення опитувальників (шляхом розширення їх переліку, оптимізації змісту та охоплення більшого кола питань про освітній процес) та активнішу участь у обговореннях з робочими групами освітніх програм. Посилення взаємодії з іншими структурними підрозділами закладу та впровадження системи оцінки ефективності змін дозволить Сектору стати більш впливовим учасником у формуванні культури якості освіти, сприяючи постійному вдосконаленню освітньої діяльності закладу.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Інформація про права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу знаходиться у відкритому доступі на офіційному веб-сайті ЗВО та відображена у таких документах: "Положення про організацію освітнього процесу" [<http://surl.li/lflige>], "Положення про організацію освітнього процесу за заочною формою навчання" [<http://surl.li/pcragt>], "Положення про навчальний відділ" [<http://surl.li/icjqrq>], "Положення про студентське самоврядування" [<http://surl.li/gimtgj>], "Положення про Центр підтримки студентів" [<http://surl.li/dvqgoi>], "Положення про порядок використання коштів для надання матеріальної допомоги та заохочення студентам" [<http://surl.li/ygubot>], "Положення про організацію науково-дослідної роботи науково-педагогічних працівників" [<http://surl.li/hkqrpjs>], "Положення про щорічне рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників та кафедр/циклових комісій" [<http://surl.li/ticqlx>], "Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників" [<http://surl.li/wqxiut>], "Положення про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних та педагогічних працівників та укладання з ними контракту" [<http://surl.li/xatiug>], "Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних працівників" [<http://surl.li/ulvpbz>], "Положення про стейкхолдерів" [<http://surl.li/jgfpcf>], а також відповідно до чинного Законодавства України. В ході аналізу ОП вдалося пересвідчитися в послідовності та нормативності дотримання прав та обов'язків всіх учасників освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На офіційному веб-сайті ЗВО розміщено проєкт ОП “Реабілітаційна психологія” [<http://surl.li/xsprmvx>], разом з посиланням на онлайн-опитувальник на тему обговорення проєкту. Також наявна таблиця результатів обговорення проєкту із зазначеними пропозиціями та інформацією щодо їх врахування.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформація про освітню програму “Реабілітаційна психологія” є оприлюднена на офіційному сайті КПДІ в рубриці “Вища освіта” [<http://surl.li/krhkoх>], де містяться також і навчальні плани за денною та заочною формами навчання, відгуки та рецензії заінтересованих сторін, ОПП 2023-го року. На сторінці кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської наявне посилання на сторінку ОП, робочі програми, силабуси освітніх компонент, каталог дисциплін вільного вибору [<http://surl.li/ozgmqu>], програми та методичні вказівки до практик, бази практик, методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт та програму атестаційного екзамену, а також на проєкт ОП [<http://surl.li/zrdoco>; <http://surl.li/wjbwsi>]. Перелік оприлюднених робочих програм та силабусів освітніх компонент відповідає переліку компонент ОП. Разом з тим, наявні не активні посилання на робочі програми ОЗП 01 та ОПП 08. Сторінка каталогу дисциплін вільного вибору включає в себе в електронному форматі заяву на самостійний вибір навчальної дисципліни та “Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін” [<http://surl.li/mfjtlr>]. На сторінці кафедри наявна також презентація освітньої програми та актуальних умов вступу на неї. Крім того, сторінка кафедри включає профілі науково-педагогічних працівників, де оприлюднено дані про науково-методичну діяльність, підвищення кваліфікації, освіти тощо. Оприлюднена інформація є достовірною та має достатній для інформування заінтересованих сторін обсяг.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

За підкритерієм 9.1. зазначається повна відповідність: права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу та процедури що їх регулюють є визначеними та зрозумілими, оприлюдненими на сайті ЗВО та доступними як для знаходження, так і для розуміння, дотримуються під час реалізації освітньої програми. За підкритерієм 9.2. зазначається повна відповідність: на офіційному веб-сайті розміщено проєкт ОП та результати її обговорень. За підкритерієм 9.3. зазначається повна відповідність: інформація про освітню програму є відкритою та доступною, відповідає дійсності та представляє собою узгоджену систему. Інформація сайту ЗВО містить: документи, робочі програми, силабуси, інформацію про НППІ кафедри, що забезпечує освітню діяльність на ОП. Прозорість та публічність даної ОП є достатньою для отримання заінтересованими сторонами інформації про неї. Разом з тим, в ході аналізу за даним Критерієм, ЕГ не було виявлено інноваційних/взірцевих практик. Всі вищезазначені факти та положення зумовили оцінку рівня відповідності за даним критерієм показником “В”.

Недоліки

Не зафіксовані

Рекомендації

-

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>id56580.pdf</i>	XVej/UxHZ4hj1SvTZpA2+qb3CEcCRqx7a3twQnuSq G8=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Корнієнко Інокентій Олексійович

Члени експертної групи

Амурова Яна Володимирівна

Табаченко Сергій Анатолійович